

ek

ket ír, amelyben
zöket mondja:
az ország általá-
nak a felelős te-
hajoljanak meg
gos s biztos sza-
e a kaput, amely
hoz és kalandok-

ában aggodalom-
helyzetet. A kül-
ry a mai atmosz-
kírása elkerülhe-
nézügyi összeom-
ga után vonná a

már egy hónap-
megjósolta a vál-

egyét ért abban,
riak Romániában
Adeverul az a
kockáztatja meg,
melyeket egyesek
már egy hónap-
arról, hogy viz-
válság fog kirob-
a kérdés — írja
véletlenül össze-
válság, vagy pe-
déztek el...?
is támadása Ma.

rdésében megszö-
al Romanesében
rga brutalisan
akiról azt írja,
ának akarja ki-
melegebb óhaja
uralkodót. Bi-
és a vasut élén
etése, akiket két
ott felelős poszt-
tisztviselőkök is
a élén, akik meg-
nyit ér ez a két
apították, hogy
ni helyükre. Ma-
niu nem akart
lyzetbe hozni az
em szabad hozni
jét.

végül azt írja,
véleménye sze-
k között nincs
liberálisok ura
ngnemből ir a
a liberális kor-
beverul is. Duca
partjának vezér
mitescu munka-
Párisban lepett
táviratilag kö-
érkezik. Hétfőn
Bukarestbe az
vidéken tartoz-

mmal,
sikerült a bar-
is birtokukba
a vasúti for-
gőbenították.
pályaudvaráról
k.
rcelónában gép-
a városi forgal-
adályozzák. A
belt barrikádok
ések hallatsz-
mesapatok kézi-
Az eddigi össze-
sz halottja van
a rendet még
ani. Kormány-
odnak amiatt,
nak sikerülni
suti vonalain
s ezáltal meg-
at abban, hogy
hessen.
óniában rendki-
anak, hogy az
hasonló jellegű
ok törnek ki.

sta
épüle-

mmal,
sikerült a bar-
is birtokukba
a vasúti for-
gőbenították.
pályaudvaráról
k.

rcelónában gép-
a városi forgal-
adályozzák. A
belt barrikádok
ések hallatsz-
mesapatok kézi-
Az eddigi össze-
sz halottja van
a rendet még
ani. Kormány-
odnak amiatt,
nak sikerülni
suti vonalain
s ezáltal meg-
at abban, hogy
hessen.

óniában rendki-
anak, hogy az
hasonló jellegű
ok törnek ki.

és Lapkiadó Rt.
Strada Baron L.
Telefóna 9-57

Taxa postala
plátie in num.
No. 224.713-929.
Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 19.
Telefon: 9-77. Előfizetési ára:
Havonta 110, negyedévre 320,
évre 600, egészévre 1200 lej.
Földre: Havonta 1, negye-
délére 6, egészévre 10 d.
detések díjszabás szer-
KELET az erdélyi
zsidoság egyetlen u-
keink utánnomás
rás megjelölésével

UJ KELET

Budapest
Május 2 II o 8

ZSIDÓPOLITIKAINAPILAP

Bérmentetlen
leveleket nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Marton
Ernö. Felelős szerkesztő Jámbor
F. Bukaresti szerkesztő: Hátszegi
Ernö, Str. Sf. Constantin Nr. 31.

Ara 5 lej

Csüförtök, 1933 Jan 12.

5693. FV. XVII. EVI.
TIBETH 14. 9 SZÁM.

Háboru és béke

Valamelyik német tudós nekiült az öreg foliánsoknak, hogy kikutassa, hány esztendő telt el az emberiség békében és hányat háboruban.

3431 évről készült el a világnak ez a legborzalmasabb statisztikája. Kiderül belőle, hogy 3431 évből 3163 évben volt formális szabályszerű háboru a földtekén és csak 268 olyan év volt három és félezer esztendő alatt, amelyben nem volt kimutatható rendes háboru.

Az emberiség történetének több mint 90 százalékát véres háborúk jelzik.

Nyolcezer békekötést is összeszámolt a német tudós. Nyolcezer olyan békekötést, amelyeknek csaknem mindegyikét új háboru tépte ketté.

Mióta a világháboru véget ért talán egyetlen egy valódi békeéve sem volt a világnak.

Orosz polgárháborúk, spanyol hadjáratok a rikkabillók ellen, japán-kínai harcok, peru-bolivianai csaták szedik eszten döröl-esztendőre az áldozataikat.

A statisztika grafikonja nem akar irányt változtatni negyedfélezer esztendő óta.

Az ijesztő percentszám még mindig változatlan.

És az emberiség jóval nagyobb fele hába várja még mindig, hogy az utolsó háborut váltsa már fel végre a tartós béke.

Uj numerusz-klauzusz

Ez a jelenség is a világválság velejárója: a kulturfeminizmus.

Vagyis az a törekvés némely professzoroknak és némely diákegyesületeknek, hogy az egyetemre bevezessék a nőkel szembeni numerusz klauzuszot.

Oxford és Berlin a fészkei ennek a legújabb mozgalomnak, amelynek az a célja, hogy a világválság összes — s főleg az értelmiségi osztályra nehezedő problémáit — a gyöngébbik nem terhére oldja meg.

Holott ez a törekvés a törekvők és nem a nők gyöngeségét bizonyítja.

Azt bizonyítja, hogy egyes férfiak irigyszemekkel nézik azt, hogy a legtöbb társadalmi és hivatalos poszton a nők teljes sikerrel állják meg helyüket.

Igaz, hogy a nők részvétele az egyes pozíciók betöltésében meggyöngítette a férfiak elhelyezkedési lehetőségeit, de semmieset sem olyan mértékben, hogy ez a verseny jogosultságát kizárná.

Az idők kerekét nem lehet visszafordítani, az értelmiségi elemek munkanélküliségének és deklaszálódásának problémáját sem lehet megoldani azzal, hogy a nőket visszataszítják a jogtalanság kor szakába.

A nők épügy szenvednek a világválság miatt, mint a férfiak. Sőt talán jobban.

Hiszen ők sem azért mennek a legkülönbözőbb pályákra, mert csak ambíciókat akarják kielégíteni, hanem azért, mert erre anyagi helyzetük kényszeríti őket.

Kenyeret akarnak keresni, esteleg munkanélküli férficsaládtagjaik részére is.

Megoldani ezt a kérdést semmieset sem numerusz klauzussal lehet, hanem a munkanélküliség generális megszüntetésével, mely kenyeret juttat férfinek és nőnek egyaránt.

Mely lehetővé teszi nőnek és férfinek a családalapítást s azokat a nőket, akik kimondottan családi életre predesztináltak — visszavezeti a családi keretek közé.

Igazságtalanságot igazságtalansággal megszüntetni nem lehet. Azzal, hogy a nők elől elzárják a boldogulás, a kenyéreset lehetőségeit, még nem biztosították ezt a férfiak számára.

Nem női numerusz klauzusz kell tehát, hanem munkalehetőség. Férfi és nő számára egyaránt.

Még mindig nincs döntés a közel egy hét óta húzódó válságban

Ismét előtérbe került egy Vaida-kormány terve. Nem hívták össze a tegnapi délelőtti tervezett minisztertanácsot

Maniu, Titulescu és Mironescu sorozatos tanácskozásai eddig még nem tisztázták az ellentéteket

Bucuresti-Bukarest, január 11. (Az Uj Kelet tud.) Az idestova már egy hete húzódó belpolitikai válságban a mai nap sem hozta meg a várt kibontakozást. Sőt ha lehet, a helyzet még zavarosabb és bizonytalanabb lett. Eddig a pillanatig még mindig nem történt más, mint hogy Mihalache belügyminiszter benyújtotta lemondását, amelyet az uralkodó még nem fogadott el. Hivatolatosan a válság csak akkor robbant volna ki, ha a király Mihalache lemondását azonnal elfogadta volna és a kormány a belügyminiszterrel szolidárisan ugyanezt benyújtotta volna lemondását. Így azonban egy lappangó krízis elsimítása, vagy el nem simítása fölött folynak Bukarestben a tárgyalások s hogy az uralkodó még mindig nem érte sítetta a belügyminiszter lemondásának elfogadásáról, vagy elnemfogadásáról, annak a jele, hogy egy békés megoldás lehetősége előtt a pesszimista hangulat ellenére sincsenek bezárva a kapuk.

Maniu kedden este kijelentette, az újságíróknak, hogy szerdán délelőtti minisztertanácsot hív egybe, amely végleges döntést hoz ebben a kérdésben. Nos ez a minisztertanács nem ült össze szerdán, sőt a nemzeti parlamenti képviselőbizottságát sem hívták egybe, mint ahogyan az tervezte volt.

Ez azonban nem jelenti természetesen, hogy a politikai tevékenység szünetelt volna a szerdai nap folyamán. Maniu lakásán már a kora reggeli órákban kezdetét vették a tanácskozások, amelyekben a miniszterelnökön kívül Mihalache és Madgearu vettek részt. Azután Maniu a miniszterelnökségre hajtattott, ahol Popovici Mihály igazságügyminiszterrel tanácskozott, míg Mihalache és Madgearu egymás között folytattak beható megbeszélést.

Maniu, Mironescu és Titulescu tanácskozásai

Délben 12 órakor Maniu, Titulescu és Mironescu tárgyaltak egymással több mint egy óra hosszat. Egy óra után néhány perccel Maniu és Titulescu autóbába ültek és a külügyminiszter lakására hajtottak, ahol a két államférfi hosszasan tanácskozott.

Ezeknek a tanácskozásoknak az eredménye, midőn e sorokat írjuk, teljesen ismeretlen még. Annyi kétségtelen, hogy nagy erőfeszítések történek a Mihalache-Marinescu ezredes közötti konfliktus békés elintézése érdekében, de egy olyan megoldást találni, amely áthidalná a szemben álló álláspontokat, vajmi nehéznek látszik.

Mindenesetre jellemző, hogy Maniu a késő délutáni órákig nem értesítette kollegáit és a nemzeti parlamenti vezetőséget arról, hogy kívánja-e akár a minisztertanács, akár pedig a pártvezetés összehívását.

Titulescu két megoldást ajánlott a királyi audiencián az uralkodónak. Az egyik Marinescu ezredesnek állásából való ideiglenes felfüggesztése, amit Mihalache hajlandó lett volna magáévá tenni, a másik egy Mironescu kormány, amely befejezné a külfölddel folytatásban levő tárgyalásokat, megszavazná a költségvetést és csak aztán adná át helyét egy más rezsimnek.

Mironescu-Vajda Az első formulát, úgy látszik elvetette az uralkodó, viszont nem zárkózott el a Mironescu-kormány gondolata elől. Ezzel szemben a szerdai nap folyamán ismét tartotta magát a hír, hogy nem Mironescu, hanem Vaida Sándor fog kor-

mányalakításra megbízást kapni. Mint-hogy Mihalache szilárdan kitart azon követelése mellett, hogy Gabriel Marinescu ezredes menessék, Maniu pedig teljesen szolidáris a belügyminiszterrel, Titulescunak be kellett látnia, hogy a jelenlegi rezsim csak egy másik nemzeti parlamenti kormányformáció alatt maradhat fenn. A külügyminiszter természetesen Mironescura gondolt, már a Vaidával való személyes kapcsolataira való tekintettel is.

Ezzel szemben, mint mondtuk, tartja magát a Vaida-kombináció is.

Egyik és másik kombináció sikere attól függ, hogy Maniu mint a nemzeti parlamenti vezére megadja-e hozzájárulását egy olyan nemzeti parlamenti kormányhoz, amely az ő közreműködése nélkül alakulna meg.

Egyesek azt hiszik, hogy a párt egységének megmentése érdekében Maniu hajlandó lesz tenni egy Vaida-, vagy Mironescu-kormányt. Sőt akadnak olyanok is, akik egyenesen azt hiszik, hogy a cél érdekében Vaida is hajlandó lesz Titules-

cuval együttműködni. A nemzeti parlamenti vezetőinek nagyrésze viszont kétségbe vonja ezt a lehetőséget és azt állítja, hogy a kormány lemondása az egész rezsim bukását fogja maga után vonni.

Az Epoca a krízissel kapcsolatban azt írja, hogy ha Titulescunak nem sikerül valamilyen békítő megoldást találnia, úgy az egész kormány beadja lemondását, az uralkodó Bukarestbe jön és megkezdi a pártvezetőkkel a tárgyalásokat egy koncentrációs kormány alakítására vonatkozólag. A lap szerint

a liberális párt hajlandó magára vállalni a kormányzás felelősségét, bár a párt jobb szerette volna, ha a Maniu-kormány előbb megszavaztatja a költségvetést és életbelépteti a költségvetési redukcióval elkerülhetetlen kapcsolatos, de feleltébb népszerűtlen takarékosági intézkedéseket. Mindenesetre a liberális párt, ha felajánlják neki, nem fogja visszautasítani a hatalmat.

Az Adeverul a következő feltűnéstkelő cikket írja:

Maniu nélkül nincs végleges megoldás

A jelenlegi politikai helyzet megítélésénél nem szabad elfelejteni azt, hogy milyen körülmények között mondott le annakidején Maniu a nemzeti parlamenti elnökségéről és milyen körülmények között történt meg a párt élére való visszatérése. A múlt eseményeinek megismétlődése Maniu véges vereségét jelentené, mert egyértelmű volna azzal, hogy Maniu az alkotmányosság intronizálásért folytatott harcában ismét és csúfos körülmények között alulmaradt. Vajjon a nemzeti parlamenti szívesen veszi ezt a dolgot tudomásul? Az igazság az, hogy ezáltal Mihalache belügyminiszter provokálta a konfliktust a király és a kormány között. Vajjon feltételezhető-e hogy a belügyminiszter nem akart volna egyebet, mint kollektív helyzetet előidézni?

— Van azonban még egy másik kérdés is, amelyet szintén nem lehet figyelmen kívül hagyni — írja az Adeverul. Azok között, akik teljes erejükkel igyekeztek Maniut a párt élére való visszatérésre rávenni, volt Mihalache belügyminiszter is. Természetes, hogy Maniu szolidáris belügyminiszterével. De a többi rábeszélők, akik ma hajlandók volnának egy nem Maniu elnöklethez alatti nemzeti parlamenti kormányt is tudomásul venni, vajjon nem ismerték — Maniu koncepcióit és érzelmeit?

Maniu távozására rezsimváltozást jelent

Ezek a kérdések — írja végül az Adeverul — két logikus konklúzióhoz vezetnek. Az egyik az, hogy ha egy Maniu nélküli nemzeti parlamenti kormány kerülne az ország élére, an emzeti parlamenti sulyos belső megrázkódtatásoknak nézne elébe. A másik, még ennél is bizonyosabb feltevés az, hogy egy ilyen kormány tisztavirág életű volna és egészen rövid kormányzás után amugyis bekövetkezne a rezsimváltozás ilyen perspektíváknak néz elébe a párt és ezért hiszik sokan — fejezi be cikkét a lap —, hogy Maniu távozására az egész rezsim távozását is jelenti.

A Lupta szerint minden Maniu magatartásától függ. Ha Maniu tart jelenlegi magatartása mellett, nincs kizárva, sőt egészen valószínű, hogy egy másik

nemzeti parlamenti kormánycsapat követtezik. Maniu és Mihalache nélkül természetesen. A Lupta beismeri, hogy ez nem jelentené még a válság megoldását, hanem annak meghosszabbítását.

Konfliktus a koronaival?

A politikai krízis Maniu és Mihalache személyei körül zajlik. És zajlani fog akkor is, ha a két politikai hajlandónak mutatkozna a parlamentben egy rajtuk kívülálló nemzeti parlamenti kormány támogatni. Mert attól a pillanattól kezdve hogy a kormány nélkülük alakulna meg, Románia és az egész világ azt hinné, hogy úgy Maniu, mint Mihalache konfliktusba keveredtek a koronaival. Titulescu azért is igyekszik a jelenlegi rezsimet megmenteni, hogy egy ilyen konfliktusnak a látszata elkerülhető legyen.

„Harakiri“

Érdekes az a mód, ahogyan az udvarhoz közelálló Cuvantul kommentálja a politikai válságot. Nae Ionescu, a lap főszerkesztője, Harakiri című cikkében megállapítja, hogy Mihalache súlyos hibát követett el a krízis előidézésével és ezért valószínűleg egyszer és mindenkorra eljátszta szerepét a belpolitikai életben. A lap, amely éppen fenti kapcsolataira való tekintettel nem tulságosan objektív hangon kommentálja a válságot, azt írja, hogy amennyiben Marinescu bukaresti rendőrprefektus valamilyen fegyvelemserést követett el, Mihalachenek, mint a prefektus hierarchikus felettesének jogaiban és módjában állott volna a prefektust fegyelmi uton felelősségre vonni és vele szemben a törvényt, vagy a fegyelmi szabályok szigorát alkalmazni.

— Ezzel szemben Mihalache elment az uralkodóhoz, — írja a Cuvantul — és Marinescu lemondását kérte. Szeretném tudni, hogy mióta szokás az államfőtől kérni egy tisztviselő lemondását? És milyen alkotmányos szöveg, vagy uzus alapján? Lehetséges, hogy az uralkodó bizonyos óhajokat fejezzen ki bizonyos tisztviselők kinevezésével kapcsolatban. Am attól a pillanattól kezdve, midőn a kinevezés megtörtént, az illető époly tisztviselő, mint a többiek, tehát eltávolítása is a kormány és nem az államfő hatáskörébe tartozik.

A revizionista unió a cionista becsületbiróság előtt

A cionista becsületbiróság fel-függesztette a revizionista „Sonderverband“-ot és a független cionista szervezet feloszlását javasolta

Dr. Arthur Barth képviselte a vádat a cionista exekutívé nevében. A revizionisták nem küldték el jogi képviselő-jüket a tárgyalásra

Fordulóponthoz jutott a revizionista-cionista mozgalom

Berlin, január 11. Hónapok óta lázas érdeklődés kíséri a cionista exekutívé és a revizionista unió közötti ellentétek harcát s azokat a lépéseket és nyilatkozatokat, amelyek egyre agresszívebb módon történnek a revizionisták részéről. Mint ismeretes, a Cionista Világszervezet exekutívéje átiratban közölte a revizionista unióval, hogy dr. Soskinnak, a revizionisták egyik vezetőegységének a lengyel kormánytól a cionista exekutívé megkerülésével tett intervenciójában az Akciós-komité határozatainak nyílt megszegését látja, miután ezek a határozatok világosan szabják meg a cionista exekutívé külpolitikai előjogait és az ügyet a cionista becsületbiróság elé utalja. Ugyanakkor ismételtén kifejtette az exekutívé az összes „Sonderverband“-ok előtt, hogy minden olyan intervenció, az egyes kormányoknál, vagy a Népszövetségnél, amely figyelmen kívül hagyja az exekutívé, az Akciós-komité határozatait megszegésnek tekintendő és ilyen elbírálás alá kerül.

Az első petíció
Január 6-án ült össze Berlinben a Cionista Világszervezet becsületbirósága. S. Groneman főbíró elnöksége alatt és dr. Oskar Cohn, valamint dr. Oskar Wolfsberg tanácsadókkal. A vádat dr. Aron Barth képviselte a cionista exekutívé nevében, mellette pedig dr. L. Lauterbach, az exekutívé titkára képviselte a revizionista álláspontját. A vád alá helyezett revizionista „Sonderverband“ nem küldött ki védőt a tárgyalásra, dr. Soskin, az ügy fővédője pedig egyáltalán nem jelent meg a tárgyaláson. A becsületbiróság előbb a revizionisták petícióját tárgyalta, amelyben dr. Cohn (Poale Cion) és dr. Wolfsberg (Mizrachi) bírák elejtését kérték, miután pártpolitikai állásuk miatt két ségbevonják objektívitasukat. Dr. Barth felszólalása után, aki rámutatott arra, hogy más esetekben a revizionista bírákat sem vádolták meg elfogultsággal, a becsületbiróság a kifogást elvetette. Az elnök ezután felolvassa a revizionista unió és dr. Soskin leveleit, amelyben kifejtik, hogy költségmegtakarítás miatt nem küldték ki jogi képviselőjüket a tárgyalásra. Soskin pedig egészségi állapotával indokolja a távollétét és a tárgyalás elhalasztását. A becsületbiróság elveti az indítványt és a tárgyalás megtartása mellett dönt.

Dr. Barth vádbeszéde
Ezután dr. Barth tartja meg hatalmas vádbeszédét. Kifejté, hogy a Cionista Világszervezet státusza és a legutóbbi Akciós-komité megerősített határozatok értelmében az egyes frakciók csak az exekutívé hozzájárulásával folytathatnak külpolitikai tárgyalásokat a kormánnyal és a Népszövetséggel. Ezután rátér a revizionisták calaisi konferenciájának ismert határozataira, melyek a cionista fegyvelm teljes felborítása és feloldja az unió tagjait a Cionista Világszervezethez való tartozás kötelezettsége alól. A revizionista „Sonderverband“ vezetői nyíltan hangoztatják, hogy nem áll szándékukban az Akciós-komité határozatait követni, majd később az unió elnöke jelentette ki, hogy az Akciós-komité revizionista tagjai az Akciós-komité fegyelmi-döntéseit és határozatait nem tekintik kötelezőnek a revizionista sékelfizetők számára. Ezenkívül számos határozatot hoztak külpolitikai külön akciókra vonatkozólag. Dr. Barth kifejti, hogy a revizionista unió tagjai ügyében a Cionista Világszervezethez tartozó „Sonderverband“ tagjai is és Jabotinsky egvidejűleg elnöke az unió és a „Sonderverband“-nak is. Jabotinsky és vezetőitársai ismételtén kijelentették, hogy végre felelősek a unió határozatait, ennek értelmében pedig több olyan lépést tettek, amelyek szöges ellentétben áll-

lanak a legutóbbi Akciós-komité határozataival. Az egész mozgalmat ássa alá a fegyvelmnek a felborítása és az exekutívé külpolitikai előjogainak neglizálása. Súlyos szavakban ítéli el a revizionisták magatartását.

Berl Locker beszéde
Berl Locker, a cionista exekutívé tagja a revizionista unió és a revizionista „Sonderverband“ közötti kapcsolatot elemzi. A különbség a kettő között elvont jellegű, a valóságban formális egységet képeznek. A „Sonderverband“ tagjai felelősek az unió határozatait és tetteit is. Elvárja a becsületbiróságtól, hogy kellő súlyal és eréllyel védje meg a Cionista Világszervezet és a mozgalom tekintélyét.

Dr. Lauterbach ismerteti a cionista exekutívének és a revizionista uniónak eddigi kapcsolatait és adatszerezte sorolja fel az unió és vezetőinek a cionista fegyvelm ellen elkövetett vétsegeit. Dr. Aron Barth ezután megteszi előterjesztését a szankeiokra és kéri a revizionista „Sonderverband“ felfüggesztését, illetve feloszlását. Felhívja a becsületbiróságot, hogy ítéletével példát statuáljon a mozgalomban. Ne legyen ez félszeg kompromisszum, hanem szigorú ítélet, amely sok értékes cionista erőt fog visszahozni a Cionista Világszervezet szolgálatába.

Ezután újra Berl Locker emelkedett szóra és újra leszögezte az exekutívé álláspontját, majd öt óra hosszat tartó izgalmas tárgyalás után éjszaka két órakor hozta meg ítéletét a cionista becsületbiróság.

Az ítélet felfüggeszti a cionista revizionista „Sonderverband“ működését.

Teljesen felmentik a zsidó tanulókat a szombati írás kötelezettsége alól

Bucuresti-Bukarest, január 11. (Az Uj Kelet tud.) A közoktatásügyi minisztérium a Zsidó Párt képviselőinek intervenciójára elrendelte ismeretesen, hogy az állami iskolák munkarendjét lehetőleg úgy állítsák össze, hogy a zsidó tanulók ne legyenek kénytelenek szombaton sem írni, sem rajzolni. A minisztérium most tovább megy és a zsidó parlamenterek kérésének megfelelően elrendelte azt is, hogy a szülők kérésére az állami iskolák zsidó tanulói

A becsületbiróság javasolja a Cionista Világszervezet exekutívéjének a „Sonderverband“ feloszlását.

Az ítélet indokolása

Az ítélet megindokolásában S. Groneman elnök a következőket mondotta: — A becsületbiróság tagjai teljes tudatában vannak annak a felelősségnek, amellyel áldozatkész cionistákat sújtottak ítéletükkel, cionistákat, akiket mind annyian szeretünk és akikről még sokat várunk. A becsületbiróság távol állott minden politikai szemponttól és egyetlen értelemmel, hogy a mozgalom egysége sen halad a maga útján, még ha ez ke- rülőt is, de kerülőt is célhoz vezet nek. Aki azonban leszakad, még ha helyes úton is jár, elvesz a mozgalom számára. A revizionista unió határozatai, amelyeket még nem is hoztak nyilvánosságra, nem lehetnek mérvadók a becsületbiróság számára, mérvadók voltak azonban azok a nyilvános tárgyalások és nyilatkozatok, amelyek világosan fejezik ki a revizionista vezetőik azon abszolút elhatározását, hogy az Akciós-komité határozatainak figyelmen kívül hagyásával különálló politikai akciókat folytassanak és mérvadók voltak azok a nyilatkozatok is, amelyek feloldják a revizionista cionistákat az Akciós-komité határozatainak kötelezettsége alól. Ha nincs fegyvelm, a mozgalom elveszett. És miután nem egyeznek, hanem egy erős szövetség szál lott szembe ezen életelvel, erős kézzel kell érvényt szerezni a cionista fegyvelmnek. Reméljük, hogy ez az ítélet megdöntésére és megtérésre fogja készíteni barátainkat.

Az ítélet nagy visszhangot váltott ki az egész cionista világban.

Az ítélet értelmében a revizionista „Sonderverband“ mint olyan, be kell, hogy szüntesse működését, tagjai pedig minden országban automatikusan az illető országos cionista szervezet tagjai lesznek. Sokkal súlyosabb azonban az ítélet gyakorlati következménye. A cionista mozgalom széles és igen aktív köreit annak eldöntésére kényszeríti, hogy alávegyék magukat a cionista világszervezet exekutívé fegyelmeinek, vagy pedig teljesen szakítsanak a Világszervezettel. Az ítélet döntő jelentőségű a cionista mozgalomra és különösen a revizionizmus fejlődésére. A közeli napokban minden esetre elvállik, hogy milyen következményeket von maga után a becsületbiróság döntése.

Három hónap alatt hétszáz-ötvenezer embert csempészttek be Amerikába

Fantasztikus méretű embercsempészési ügy az amerikai kongresszus előtt

Washington, január 11. Az amerikai kongresszusnak legközelebb olyan fantasztikus méretű embercsempészési ügyrel kell foglalkoznia, amelyre eddig nem volt példa. Az amerikai bevándorlási bizottság elnöke jelentést tett a kongresszusnak arról, hogy egy szervezett embercsempész-banda működik, amely az embercsempészetre specializálta magát és a multesztendő utolsó három hónapjában titkos utakon 759 ezer embert csempésztett be az Egyesült Államok területére. A jelentés szerint évenként több mint 1.250.000 embert csempésznek be a bevándorlási hatóság megkerülésével és a törvény kijátszásával Amerikába és ezt az óriási embercsempész-üzletet titokzatos vezetés irányítja. A csempészszerzők szerződést kötött

több kisebb francia, belga és holland hajózási vállalattal, amelyek azokat az embereket, akik törvényes úton nem juthatnának be Amerika területére, mint matrózokat szállítják át a tengeren és akik ilyenformán az egyes kikötőkben partra is léphetnek. Ha már egyszer partra jutottak, a csempészszerzők könnyűszerrel tudják őket az ország belsejébe továbbítani.

Ez a nagy embercsempésző banda a bevándorlási hatóságok adatai szerint már két esztendője folytatja működését és azt is meg lehetett állapítani, hogy általában 12-15 ezer lejtbe kerül egy-egy kivándorló, hogy a csempészszerzők segítségével Amerika területére juthasson. Miután a törvény rendelkezései

Select Muzgó

Ma!

A szezon legnagyobb meglepetése

Greta Garbo

mindent felülmuló alakítása

Mata Hari

Főszerepekben:

Greta Garbo

mint hindu táncosnő

Ramon Novarro

mint orosz kapitány

Lionel Barrymore

mint francia hadbíró

Lewis Stone

mint katonai ügyész

A nagy érdeklődésre való tekintettel elővételi pénztár délelőtt 11 óráig. Ezen filmnél a kedvezményes és tiszteletjegyek nem érvényesek.

szerint mindenkinek, aki Amerikában ki akar kötni, legalább is százezer lejt kell felmutatni, könnyen ki lehet számítani, hogy a csempészszerzők milyen óriási tömegeket tud felhajtani, hogy bejuttassa azokat az embereket Amerikába. A csempészszerzők által válik lehetővé, hogy a nemzetközi egyezmények értelmében az amerikai hatóságoknak nincs joguk a hajók legénységi állományát felülvizsgálni. Az amerikai kongresszus ele most egy olyan törvényjavaslatot akar betervezni, hogy az amerikai hatóságok csak olyan hajókat engednek be a kikötőkbe, amelyeknek legénységét a kikötői hatóságok ellenőrzik, mert így akarják a további embercsempésztést megakadályozni.

Az örök jég hónapban is dolgozik a rendőrség

A világ legészakibb rendőrállomásán három rendőr és négy eskimó teljesít szolgálatot

A civilizáció hódításával az északsarki vidékek is megismerkednek a modern társadalom berendezéseivel. A modern társadalom nem tud rendőrség nélkül élni és így Kanada, amelynek óriási területei benyúlnak a partvidékre is, az örök jég és hó határában létesített rendszeres rendőri szolgálatot.

A világ legészakibb rendőrállomása az Ellesmere szigeten van, a nyolcvanadik szélességi fokon, amelytől 1500 mérföldnyire esik a legközelebb emberlakta hely. Három fehér rendőr és négy eskimó teljesít szolgálatot. Ezek az emberek a legnehezebb körülmények között élnek olyan vidéken, ahol az elmúlt esztendő 104 napjában 36 fok volt a hideg. A legközelebbi rendőrállomás körülbelül kétszáz mérföldnyire fekszik, úgy hogy a rendőrök nem igen tehetnek egymásnál szomszédi látogatást. Ilven távolságban szétszórva egészen a sarkkörig és nyugaton egészen Labradorig húzódnak el a rendőrállomások az emberi civilizáció előretolt őrséi.

Összesen száz rendőr szolgál a sarkvidéken és ezektől az emberektől szinte emberfeletti kötelesség teljesítést és munkát követelnek meg, mert néha hónapokig tartó járőrszolgálatot kell teljesíteniük. Az a terület, amelyen ez a száz rendőr őrökdi a rend fenntartásán, nagyobb, mint Európa és néha ezer mérföld távolságra kell egy-egy őrjáratot kiküldeni. Ezek az őrjáratok ellenőrzik a szörmevadásokat, az aranykutatókat és azokat az eszkimó törzseket, amelyek már a kanadai törvények jogköre alá tartoznak.

A rádió nagyon megkönnyíti ezt a rendőri szolgálatot, mert míg ezelőtt külön kutyaszánkókon utazó futárokkal kellett egy-egy körözést az egyes rendőrállomásokra továbbítani, addig most a rádió percek alatt adja le a körözéseket. A percek is rádió útján tárgyalják le. A bűnös a rendőrség elfogja, a tényállás a rádión leadja és a bíróság ennek a ténnyállásnak az alapján ítél. Az ítéletet rádión keresztül közvetítik a rendőrállomásokra, amely azután végrehajtja az ítéletet. Halálos ítéleteket nagyon ritkán hajtanak végre, mert a szabadsághoz szokott eszkimóknak a halálnál is súlyosabb büntetés az elzárás.

Bucur
Uj Kele
egyidej
hetek ó
is. A sz
hónapok
látszó
napban
mindöss
tok min
enyhe t
lógusok
tok úzői
kal inká
joggal t
seket a
teszi, ha
egy véd

Január
a változ
pal ezelt
összes o
s a hava
ban pus
Ezt köv
ereszked
szag mag
alon az e
mérték,
amelyet
tak. Kók
lyedt a
éjszaka,
kerülhete
cséltenei,
tó utain
holttestét
olvadás t
ti sáncok

Erdélyi
akadást
szöntő k
visszahat
regátban
ban borza
har. Az ő
nak befut
közeledés
ni. Számó
döntött he
si és Bu
szünetel a

Tegnap
restből eg
már vona

Nu
al

im

Borzalmas fagy és hóvihár pusztít a Regátban

A vasuti összeköttetés egyes országrészekkel teljesen megszakadt. Tíz méteres hó borítja a beszarabiai utakat és vasutvonalakat

Predeálon a hőmérséklet minusz 18 fok

Bucuresti-Bukarest, január 11. (Az Uj Kelet tud.) A belpolitikai válsággal egyidejűleg beköszöntött az országra a hetek óta esedékes kemény téli időjárás is. A szokatlanul száraz és enyhe őszi hónapokra még kevésbé normálisnak látszó tél következett: december hó napban egyetlenegyszer havazott mindössze a higany nem szállott öt-hat fok minusznál alább a hőmérőben. Az enyhe tél, amelyet egyébként a meteorológusok bejósoltak, nemcsak a téli sportok üzőit kedvetlenítette el, hanem sok kal inkább Románia mezőgazdái, akik joggal tartottak attól, hogy az őszi vetéseket a száraz időjárás teljesen tönkreteszti, ha a földekre nem borul idejében egy védő és melegítő hóréteg.

Minusz 18 fok

Január második hete meghozta végül a változást az időjárásban. Néhány nap pal ezelt az egész ország területén, az összes országrészekben havazni kezdett s a havazás Moldovában és Beszarábiában pusztító hóviharrá szélesedett ki. Ezt követően pedig dermesztő hideg ereszkedett le a hegyvidékekre és az ország magasabb fekvő részeire. Predeálon az elmúlt éjszaka minusz 18 fokot mértek, — ez volt a legnagyobb hideg, amelyet az idén Romániában regisztráltak. Kolozsváron is 12—13 fokkal súlyosodott a higany fagypontra az elmúlt éjszaka. Megjelentek a már ilyenkor elkerülhetetlen áldozatok: a tél szerencsétlenei, akiket a regát nehezen járható utain ér utól a hóvihár s akiknek holttestét rendszerint csak a tavaszi hóolvadás után találják meg az út mellett a sáncokban.

Moldovában borzalmas hóvihár dühög

Erdélyben egyelőre semilyen fennakadást nem okozott a hirtelen beköszöntő kemény tél. Annál súlyosabb visszahatásai voltak a hóviharoknak a regátban és Beszarábiában. Moldovában borzalmas erővel dühög a hóvihár. Az összes országutak hóval vannak befuttatva, úgy, hogy a járművek közlekedését teljesen be kellett szüntetni. Számos telefon- és távírópóznát kikapcsoltak helyéből a vihar, úgy, hogy Jasiba és Bukarest között pillanatnyilag szünetel az összeköttetés.

A jasi—bukaresti vasutvonalat ugyan csak több helyen használhatatlanná tették a hóvihár, különösen a marasesti—buzeni vonalat. A vonalon közlekedő vonatokat egész egyszerűen meg kell állítani. A bukarest—kisenevi Rapid tegnap este kilenc órakor a Raminicul—Sarat melletti Zoita állomáson kénytelen volt a vonalon felgyült hótörzslasz miatt megszakítani utját. A vonat a Galae felé vezető kerületen folytatta utját és több mint 15 órával később érkezett be Jasiba. Ugyanez az sors érte a jasi—bukaresti Rapidot is.

Bukarestből nem indítottak vonatot Moldova felé

Tegnap déli tizenkét óra után Bukarestből egyáltalán nem is indítottak már vonatot Moldova felé, mert a bu-

zeu—ramnicul—sarati fővonal be van havazva. Hasonlóképpen nem indítottak vonatot Jasiból sem a főváros felé. A bukarest—jasi 63. számú gyorsvonat, amelynek reggel félnyolckor kellett volna Jasiba beérkeznie, délután négykor még nem érkezett meg rendeltetési helyére.

Besarábiában több vasutvonalat tönkretett a hóvihár

Cetatea-Alba, január 11. Besarábiában a moldovaihoz hasonló hóvihár dühög. A Cetatea-Alba—Baserebeasca vasutvonalat teljesen használhatatlanná tették a vonalon felgyült hótörzsek Cantemir és Culerea állomások között tíz méter magas hó van. A bukaresti személyvonat, amelynek reggel kilenc-kor kellett volna Cetatea Albába megérkeznie, a késő esti órákig nem érke-

zett meg Cetatea-Albából sem indítottak vonatot és nem is tudják, hogy mikor lesz helyreállítható a forgalom.

A Dunán is nagy pusztításokat okozott a hóvihár

Braila, január 11. Huszonnégy óra óta hatalmas hóvihár dül a város fölött. Az uccák be vannak havazva, úgy hogy a vilamos és járműforgalom szünetel. A megyével a telefonösszeköttetés megszakadt, mert az összes telefonpóznákat kidöntötte a vihar.

A Dunán ugyancsak súlyos zvaarókat idézett elő a vihar. A sleppek és a kikötőn kívül tartózkodó hajók komoly károkat szenvedtek. Egyes hajókat a szél borzalmas ereje valósággal kitépett a kikötőből és órákon keresztül dobálta játkészkerént a vizen. A hajó segélykérésére azután a kikötőből segélyhajókat küldtek ki, amelyeknek sikerült a part-

Influenza

nátha, torok és mandulagyulladás elkerüli, ha rendszeresen szopogat Anacot-pastillát

hoz vonni őket. A kedvezőtlen idő következtében a kikötőben minden tevékenység szünetel. A gabonátörsdén egyetlen tranzakció sem történt.

Focsani, január 11. Focsaniban tegnap reggel óta szakadatlanul havazik. A leesezt hóréteg ma reggelre két—három méter magasságot is elért, lehetetlenné téve a járókelők közlekedését. A délelőtti órákban a hatóságok is szünetet rendeltek el a közhivatalokban, a nagy hóösses miatt. A községi hatóságok a hadsereg segítségét kérték az uccák rendbehozatalához.

Dulga állomáson a sinekre fagyott jégoszlopok kisiklottak egy petróleumszállító vonatot, a személyzet most dolgozik a kisiklott vagonok felemelésén és a meg rongált vonal helyreállításán.

Rámnicul Sárát és Focsani között megrekedt tegnap a cernovic—bukaresti Rapid a 116. órház mellett. Focsaniból három segélymozdonyt küldtek ki, amelyeknek sikerült a vonatot kiszabadítani és tovább vontatni.

Megvesztegetés miatt átadták az ügyészségnek egy bukaresti adó-kivető bizottság összes tagjait

Hogyan csinálják az adókvetést a fővárosban

Bucuresti-Bukarest, január 11. (Az Uj Kelet tud.) Közérköleseinre mélyen jellemző az a felfedezés, amelyet Bukarestben tettek a pénzügyi ellenőrző hatóságok. Tautu pénzügyi vezérfelügyelő bizalmas feljelentés alapján nyomozni kezdett és megállapította, hogy a főváros egyik kerületében működő huszon-

három számú adóbizottság összes tagjai lefizették magukat, hogy az adókvetésnél bizonyos alanyokkal szemben „megértően” járjanak el.

Tautu vezérfelügyelő konkrét bizonyítékokat szerzett be magának s miután kezében voltak a megszarolt adófizetők vallomásai, jelentést terjesztett

Madgearu pénzügyminiszter elé. Madgearu a bizonyítékok alapján utasítást adott, hogy az adókvetéseket haladéktalanul adják át az ügyészségnek. A leplezett bizottság tagjai: Bresdeanu adófelügyelő, Filip Sacheraire, az adófizetők delegátusa és Gheorghie Petculescu, Bukarest város kiküldöttje.

Stoica szófiai román követ oldotta meg a hetek óta huzodó bolgár kormányválságot

Mire képes egy követségi díszebéd

Szofia, január 11. A bulgáriai kormányválságot sikerült elsimítani és a szófiai sajtó mint érdekességet említi meg, hogy a politikai krízis áthidalása Románia bulgáriai követének, Vasile Stoicanak köszönhető. Mint ismeretes, a Musanoff-kormány négy párt koalíciójából került ki: még pedig a demokrata, az agrárius és radikális pártok, valamint a liberális párt együttműködéséből. Varbenof igazságügyminisztert, aki a liberálisokat képviselte a kormányban, nem sokkal ezelőtt meneszténi kellett, mert bebizonyosodott róla, hogy miniszteri tárcáját főleg személyes célokra igyekezett kihasználni. A bulgár ügyvédek szövetségének sikerült bebizonyítani, hogy az igazságügy minisztérium mellett egy valóságos hivatal működött, ahol még a közönséges gonosztevők amnesztiáját is meg lehetett vásárolni.

Varbenofnak mennie kellett. A két nagy párt: a demokraták és az agráriusok mindegyike magának szerette volna megszerezni a megüresedett tárcát.

Az agráriusok odáig mentek, hogy a párt három minisztere benyújtotta lemondását Musanov miniszterelnök kezébe. A válság heteken keresztül tartott és úgy látszott hogy nem lehet megoldást találni rá.

A megegyezés az utolsó pillanatban mégis létrejött. Az érdem Vasile Stoica szófiai román követé, aki még a válság kirobbanása előtt meghívókat bocsátott ki egy, a követségben adandó

díszebédre. A meghívottak között volt a két rivális párt vezetője is: Musanov, a demokrata miniszterelnök és Gicsef, az agrárius hadügyminiszter, akik az utóbbi időben már nem is beszéltek egymással. A román követ asztalánál egymás mellé került a két politikus, akik — hogy ne zavarják meg a kedélyes atmoszférát, beszélgetni kezdtek egymással. A beszélgetésből tárgyalás lett és a tárgyalásból — megegyezés.

A bukaresti hadbíróóság hároméves működésének érdekes statisztikája

Feltűnően nagy a dezertálási perek száma

Bucuresti-Bukarest, január 11. (Az Uj Kelet tud.) A bukaresti hadbíróóság érdekes statisztikát készített azokról a perekről, amelyek az elmúlt három esztendőben kerültek döntés végett a buka-

resti katonai igazságszolgáltatási fórum elé. Eszerint 1930-ban 2126, 1931-ben 1074 és 1932-ben 1158 pert tárgyalt le a bukaresti hadbíróóság. A perek minősítés szerint a következőképpen oszlottak meg:

Bizalommal való visszaélés 22 per, rőszakos nemi közönség 16, a jelszó megsértése 37, az állambiztonság elleni bűntény 4, egyszerű dezertálás a csapattestől 2350, dezertálás az ellenséghez 470, dezertálás a külföldre 87, szélhámosság 26, lopás 219, katonai iratok meghamisítása 24, közokirathamisítás 55, engedelmetlenség 44, felelőtlen magatartás 25, vesztegetés 18, bevonulási parancs nem teljesítése 16, gyilkosság 19, emberölés 19, sebesítés 29, árulás és kémkedés 10 rablás 6, katonai lívret nem láttamoztatása 403.

Összesen 4358 perben ítélezett az elmúlt három év alatt a bukaresti hadbíróóság.

ÉRDEKES AZ ÜZLET LELKE: HIRDESSZEN AZ UJ KELETBEN

Nyomda-anyagot

durschus quadrát, címzési és egyéb menüisceden készítsünk megvételeire

Im a kiadóban

Színkör Mozgó

Csütörtökön 3, 5, 7 és 9-kor:

ORLOW

Operett-világláger!

Liane Haid, Ivan Petrovics

A Színajegyesület előadássorozatának első szombatja

Glasner Akiba főrabbi megnyitó előadása

Szombaton délután 3 órakor nagyszámú és előkelő közönség előtt tartotta meg Glasner Akiba főrabbi magasszárnyalású kultúrelőadását a Színajegyesület rendezésében.

Az előadás — amely úgy formailag, mint tartalmilag igen magas színvonalú — a hallgató közönség megkülönböztetett tetszését váltotta ki, amihez hozzájárult az előadó szándékosan használt népies stílusa, amiáltal hozzáférhetővé tette a közönség minden árnyalata számára az előadás megértését.

Ezra haszofér halálának évfordulójáról emlékezett meg az előadás mindenekelőtt, amely Tevet hó 9-ik napjára esik. Tudományos pilléreken nyugovó argumentumokkal igyekezett Ezra haszoférnek szerepét ismertetni a zsidó nép 4000 esztendő történetében. Nem feledkezett meg a 120 tagu zsinat (Anse kneszesz hagdola) korának megemlékezéséről, amelynek megteremtése is Ezra haszofér nevéhez fűződik, amely zsinat egyik kimagasló ténykedésével megalkotta a zsidó nép újabb 2000 éves életlehetőségének alapfeltételeit. Kihangsúlyozta azt is, hogy a zsidóság egész világszemlélete, amely 2000 éves multra tekint vissza és amely úgy népi, mint vallási berendezésének megmozdíthatatlan voltában nyilvánult meg egyedül és kizárólagosan a nagy zsinat (Anse kneszesz hagdola) ténykedésében leli eredetét, mely kufforrása lett a végtelen és kimeríthetetlen zsidó tannak. Közben méltatta még a megelőző napra eső történelmi eseményt (Tevet 8). A tórának első kényszerlefordítását az akkori népeken és kulturákon domináló görög nyelvre. A tóra profanizálásának első tünete a zsidó nép legnagyobb megvárakodtatását vonta maga után, mert léteinek alapjában érezte magát megátadva.

Ezek után rátért az előadás a mai időket uraló divaos áramlatok destruktív és romboló voltára, szintézist huzva a Mídrás egyik kevésbé ismert, de kultúrforrás tekintetében annál nagyobb érdekfűzőre számítható mondasára: hogy a világot észrevetted ó a három különböző áramlat száguldja át, próbára téve a józanul ítélő egyedek ellenálló erejét. Ezeknek az áramlatoknak, a materializmusnak, atheizmusnak és ezek kapcsán, vagyis jobban mondva ezeknek folyamata kémi felépítő élvizetek után való féktelen hajhászásnak, a pendantja a zsidó nép, mely történelmi hivatásának megfelelően, megtizedelése olykor majdnem teljes felőrlődése árán állta útját az áramlatok elharapódzásának és ezzel felbecsülhetetlen szolgálatot tett a népek civilizatorikus felfejlődésének.

Előadásának végén Glasner főrabbi a korszellem kores kinövését ostromozta, amelyek népünk ifjúságát sujtják, aminek okozóját a hiányos, rozoga alapépítményen nyugvó nevelési rendszerben véli megtalálni. Nagyon is időszerűnek találja nyelvében az oly régóta vajdó ortodox zsidó tanítóképezzék felállításának kérdését, ami ma már az ifjú generáció megmentése szempontjából is elodázhatatlan szükségére és nem tűr semlyen halasztást.

A feszült figyelemmel hallgatót előadást érdekes hozzászólások követték, melyek között kiemelkedő volt dr. Pollák Sándor hozzászólása, amely tárgyilagosságával tűnt ki. (s. j.)

A „zsidó” Marx

Írta: Szabó Imre

A tartalomról: Rabbi Levy Marx családja — Marx Károly zsidó környezete — Marx és a Rothschildok — Bauer és Marx zsidóvitája

A finom papirosra nyomott példányok

ára 30 lel

Az egyszerű kiadás ára:

15 lel

Megrendelhető bélyeg előzetes beküldése mellett is az Uj Kelet könyvosztályában Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

A práter csillaga

az idény leghangulatosabb operett-szágere

Főszerepekben: **Elisabeth Pijaneff, Verebes Ernő, Fritz Kampers**

Jan. 13-ától vetli a

Corso-Filmszínház

KÖZGAZDASÁG

Javulóban van a buza ára a nemzetközi világpiacokon

Newyork, január 11. A buza ára a nemzetközi világpiacokon javulóban van. Az áremelkedési tendenciát amerikai gabonatorzsdékről indultak ki Rooseveltnek a termelés jelentékeny korlátozására

irányuló elgondolásai alapján. Kétségtelennek tartják, hogy a termelést korlátozó programot keresztül fogják vinni, mert ez az egyetlen hatékony eszköz az agrártermékek árának emelése irányában.

A román kormány tízeves szerződése egy angol céggel a román bacon kivitelére

A román kormány az elmúlt napokban tízeves szerződést kötött egy londoni cég vezetésével álló angol-román konzorciummal a román határon fekvő burdujenii vágóhid kihasználására vonatkozólag. A koncesszió ellenében a konzorcium kötelezte magát, hogy az első évben 72.000 drb, a következő években évi 120.000 drb sertást fog baconra feldolgozni és kizárólag Angliába szállítani. Ugyancsak tárgyalás van folyamatban a nevezett konzorciumban a turnszeverini vágóhid bérletére vonat-

kozólag is. A társaság kötelezte magát a román hussértékesítés fejlesztése érdekében az első évben 1000 darab angol „Largewhite” fajtaú angol tenyészkan bevételére és a gazdák között való szétosztására. A román kormány elhatározta, hogy az egyre nehezebb gabonaértékesítés miatt további akciókat fog indítani az állattenyésztés fejlesztése érdekében, hogy ily módon biztosítsa az országban termelt kukorica- és árpafellegek értékesítését.

Negyedik helyen áll Románia Németország tojásimportjában

Több mint 30 millió darabbal emelkedett egy év alatt Románia tojásimportja Németországra felé

Berlin, január 11. Most tették közzé a német külterületi részletes adatait a múlt év első 10 hónapjáról. A német tojásbevitel ebben az időpontban 2055 millió darabot tett ki 107,6 millió márká értékben a múlt évi 1993 millió darabbal szemben 103,9 millió márká értékben, a bevétel tehát 52 millió darabbal emelkedett, ellenben értékben 25 százalékkal csökkent, ami a tojásárak lényeges visszaesésének az eredménye. Országok szerint első helyen áll a bevételben Hollandia 39,4 százalékkal 809,5 millió darabbal a múlt évi 649,2 millióval szemben, második helyen Dánia 13,9 százalékkal 285 millió darabbal a múlt évi 113 millióval szemben, a harmadik helyen Belgium 11,3 százalékkal 232 millió darabbal a múlt évi 87 millióval szemben, negyedik helyen Románia 10,5 százalékkal 215,7 millió darabbal a múlt évi 181 millióval szemben, utána következik Bulgária 8,1 százalékkal 166 millió darabbal a múlt évi 266 millióval szemben. A magyar bevétel a múlt évi 84,6 millió darabról 11,3 millió darabra csökkent. Nagy visszaesés mutatkozik még az orosz bevételben a múlt évi 179 millióról 80 millióra, a lengyel bevételben 45 millióról 26 millióra, Osztráchiánál 96 millióról 34 millióra, Jugoszáviánál 110 millióról 41 millióra Ausztriánál 16,5 millióról 2 millióra, Kínánál 51 millióról 11 millióra, Törökországnál 9,6 millióról 3,6 millióra s

Csehszlovákiánál 14 millióról 4,5 millióra. Feltűnő az emelkedés az említettek közül Finnországnál 9 millióról 27 millióra.

Mint annak idején közzétük, a Banca Nationala elrendelte, hogy a romániai exportöröknek az exportdevizák beszedésére bankgaranciát kell nyújtaniuk. Ezen garancialevelek kállítására ugyanakkor a Banca Nationala egyes vezető pénzügyészeket feljogosított. Mint most értesülünk, ezen jogosítványt a már ismertetett intézkedések közül még január hó 1-én a kolozsvári Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár is megkapta.

A kolozsvári helyi csoport közgyűlése. Mint tegnapi számunkban jelentettük, a Zs. N. Sz. kolozsvári helyi csoportja vasárnap, január 15-én délelőtt tartja tisztújító évi közgyűlést a neolog hitközség iskolatermében. A közgyűlésen, amely az elmúlt évnek munkabeszámolóját és áttekintő jelentését fogja nyújtani, egyúttal az új munkaévnek széleskörű programját adja. A közgyűlésen a Kib is képviseltetni fogja magát Péterfi főtitkár által. A napirenden az elnökségi általános beszámoló mellett az egyes alapok a Wizo és az ifjúság referátumai szerepelnek. A helyi csoport elnöksége ezután is meghívja tagjait és az érdeklődőket a közgyűlésre.

EGYESÜLETI ÉLET

A kolozsvári jótékony Nőegylet f. hó 15-én, vasárnap d. u. 5 órakor rendezte a mindég jól sikerült szokásos teadélutánját, a New-York téli kertjében. A jótékony célra való tekintettel nagyon kér minél számosabb megjelenést a rendezőség.

A Haggibbor bálja. Lázás izgalommal készül a Haggibbor vezetősége, hogy a f. hó 21-én tartandó nagy bálja méltó legyen az elmúlt esztendő feledhetetlen sikerű rendezvényeihez. Ma már nincs szükség reklámra, propagandára, mert mindenki egy egész éven át készül erre az éjszakára, amely eloszt minden bánatot, szomorúságot és számtalan meglepetéssel, kitűnő jazz-zenejével olyan békebeli hangulatot biztosít, amit nemcsak egy béli mulatságot fog jelenteni a résztvevőknek, hanem sokáig megmaradó kedves emléket is. Külön szenzáció lesz a Miss Haggibbor 1933 választás, amelynek győztese a Haggibbor költségén fog 2 hétig Szovátán nyaralni. Tehát nemcsak táncalkalom, hanem egy méreteiben minden eddigit felülmúló mulatság lesz ez, melyre ezúton is mindenkit meghív és legkellemesebb szórakoztatásáról gondoskodik a Haggibbor S. E.

A Zs. N. Sz. temesvári helyi csoportjának kulturdélutánja. Tudósítónk jeleníti: Az elmúlt vasárnap délután tartotta meg a Zs. N. Sz. temesvári helyi csoportja legutóbbi jól sikerült kulturdélutánját. A műsort dr. Lénárt Ernő, a helyi csoport ügyvezető elnöke vezette be pár sorban, majd Faragó Ernő, a fiatal 13 éves hegedűművész mutatkozott be nagy sikerrel a publikumnak. Ezután dr. Molnár Gyula, a temesvári zsidóság egyik kiemelkedő egyénisége tartotta meg gondolatokban hívő előadását az ugynevezett makkabeusi legendáról és a zsidóság múltjáról és jövőjéről. A tartalmas előadás és a kiváló előadó a közönség hosszantartó tapssal honorálta. Az előadást Péterfi Endréné művészi érzékkel interpretált szavatai zárták le.

Nagysikerű Menza-estély Maramaros szigeten. Szombat este zajlott le Maramaros szigeten a zsidó egyetemi ifjúság Menza-estélye. Nagy, felemelő élmény volt. A város zsidó társadalmának színe-java vonult fel erre az estélyre, amely minden tekintetben kimagasló esemény volt a szigeti zsidóság társadalmi életének. A zsidó intellektuális és a társadalmi élet vezető egyéniségei teljes számban jelentek meg a diákság rendezvényén, de itt láttuk a román előkelőség reprezentánsait is dr. Ilea László vármegyei prefektussal az élén. Az estély műsorát dr. Sternberg Aladár, a cionista helyi csoport elnöke vezette be megkapó szívhez szóló beszéddel, amelyben esetelte a zsidó diáketet és egyben rámutatott a szigeti zsidókörház megalakulásának nagy jelentőségére. Ezután Klein György az estély konferenciájára lépett a pódiumra. Az est fénypontja volt. Erdélyi viszonylatokban is kiváló humorista. Simon Lici aktuális strófkákat adott elő. Megkapó és kedves volt. Öszinte sikert aratott. A kis Mezei Teri és Taub Medi tánc-produkciója viharos tetszést váltott ki. A betanítás Hoffmann Fanyt dícséri. Ezután R. Gutt mann Gizike és Perl Dudi egy roppant kedves dialógot hoztak színpadra. „Mai gyerekek” volt a címe. Olyan rutinnal és művészi készséggel hozták ki, hogy sok hivatásos színész is megirigyelhetné volna. A műsor nyívója azonban dr. Perl Gizella valóban nagy művészi teljesítményben érte el csúcspontját. Morris Rosenfeld eredeti jiddis költeményeiből adott elő. Bámulatos könnyzéssel érzékeltette a nagy zsidó poéta minden fájalmát és kifejezéseinek minden szépségét. Ezután Ady verseket szavalt nagy tetszés kíséretében. Perl Dudi, Stein Lázár, Wohl Zoltán, Steinmetz Béla és Strausmann József „Kontragyerünk” c. egyfelvonásos bohózatot hozták színpadra. Végül Danzig Hillel, az Uj Kelet munkatársa tartott rövid beszédet, amelyben az Erdélyi Diákszegélyző Központi vezetőségnek köszönetét tolmácsolta a szigeti zsidóságnak. A műsort reggelig tartó pompás táncmulatság követte, amelynek kiemelkedő pontja a szépségverseny volt. Miss Menzának Pollák Rachelt választották meg, akik meleg ünneplésben részesített a közönség. A szépségverseny további nyertesei: Dávidovits Fany és Kesner Márta. (—g.)

* Az idei irodalmi Nobel-díj nyertesének, Galsworthynak hatalmas trója, a Forsythe Saga kapható az Uj Kelet könyvosztályában. A propagandakiadás kötetként 70 lejbe kerül.

A TI

Ma

London press ma két közli a nagy krízis nagy kunden, hogy szer ősszak ipari élet. Ha a kő akarnak kell, hogy nagyob London ügyi szesolatba ben, am körök vissza, rencia l

„A v kell öss ferencia ha kom kát, am ölelnie. eredmet az ered juk, ha megelőz

„A ha kessége cia ezen ge jevy részvev valóban hez jutni mego blémák nemzetl függ. A mányok sának a dezon eredmé

„A r nak ez bukott, már ne hogy meg fo a kérd egyezés egyezm az öss fizetési vidálás

„Morat sek ré semmi gok ké kertele ménye teljes sági é ban, h hesson A T a kont nek kö

ind

Ta lélek irány fogy fgyre kossa lyisé jelle hibá zülte lélmá ideg Függ törte

ELET

egylet f. hó
kor rendezé
tásos teadél
kértjében. A
ettel nagyon
lenést a ren

izgalommal
ége, hogy a
bálja méltó
felelhetetlen
a már nincs
adára, mert
készül erre
minden bánt
mtalan meg
lével olyan
amij nem
jelenteni a
megmaradó
szenczió lesz
asztás, amely
költségén fog
Tehát nem
gy méreteiben
multság lesz
kít meghív és
sáról gondos

helycsoportja.
itónk jeleni:
tartotta meg
csoportja leg
életját. A
helycsoport
pár sorban,
tatal 13 éves
be nagy si
dr. Molnár
ag egyik ki
ta meg gon
az ugyneve
és a zsidóság
tartalmas elő
t a közönség
álta. Az elő
vészi érzékkel
ik le.

Máramaros
lott le Mára
temi ifjuság
élmény volt.
ak színe-java
amely min
eseménye volt
ni életének. A
ársadalmi élet
zámában jelen
vényén, de itt
reprezentán
hegyei prefek
műsorát dr.
a helycsoport
szívhöz szóló
te a zsidó di
atott a szigeti
ak nagy jelen
örgy az estély
lumra. Az est
szonylatokban
a Lici aktuális
apó és kedves
A kis Mezei
rodukeciója vi
A betanítás
Zután R. Gutt
é egy roppant
re. „Mai gye
rutinnal és
ki, hogy sok
gyelhetne vol
nban dr. Perl
szí teljesítmé
t. Morris Ro
kötteményeiből
nyedséggel ér
ta minden fájn
minden szépsé
szavalt nagy
udi, Stein Lá
metz Béla és
tragerünk) e.
hozták színre.
Kelet munkat
amelyben az
ponti vezetősé
soltta a szigeti
reggelig tartó
ette, amelynek
égyverseny volt.
ehelt választot
eplesben része
ségverseny to
s Fány és Kesz
(-g.)

„A reparációknak és hadiadósságok
nak ez a fizetési rendszere már meg
bukott. Ezt a rendszert visszaállítani
már nem lehet. Mindennél biztosabb,
hogy a rendszer teljes egészében
meg fog bukni, ha nem jutnak el ebben
a kérdésben, miként a lausannei meg
egyezősénél, még június 15-ke előtt olyan
egyezményhez, amely eliminálni tudja
az összes nehézségeket és egy összegű
fizetést határozzon meg a végleges lik
vidálás érdekében.”

„Moratórium, vagy az esedékes fizeté
sek részleges leszállítása nem hozna
semmiféle reális hasznot. A hadiadóssá
gok kérdése végleges rendezésének si
kertelensége nemcsak a lausannei egyez
mények ratifikálását gátolják meg, de
teljes mértékben akadályoznak a gazda
sági és pénzügyi világkonferenciát ab
ban, hogy lényeges határozatokat hoz
hasson.”

A Times azzal fejezi be cikkét, hogy
a konferencia esetleges sikertelenségé
nek következményei kiszámíthatatlanok

Snowden angol munkásvezér szerint a kapitalista rendszer összeomlása — képzelődés

A Times szerint a gazdasági világkonferencia sikere a hadiadósságok problémájának előzetes megoldásától függ. Snowden olyan prosperitást jósol, amilyen még soha nem volt

Ma állítják össze a világgazdasági konferencia programját

London, január 11. A Sunday Express mai száma Snowdennek egy cikkét közli. Snowden analizálja a jelenlegi krízist és összehasonlítja azt a világ nagy kríziseivel. Megállapítja Snowden, hogy a jelenlegi gazdasági rendszer összeomlásáról termelt elméletek csak képzelődések és a kereskedelmi és ipari élet helyreállása biztosra vehető. Ha a kormányok a mult tapasztalatain akarnak okulni, akkor már tudniuk kell, hogy a most következő prosperitás nagyobb lesz, mint valaha is volt.

London, január 11. A Times a pénzügyi szakértők genfi értekezletével kapcsolatban vezéreiket ír. Ebben a cikkben, amely az angol vezető pénzügyi körök hivatalos véleményét tükrözi vissza, a Times a gazdasági világkonferencia lehetőségeiről beszél.

„A világkonferenciának áprilisban kell összejönnie — írja a Times. A konferenciát nem lehet már elhalasztani, ha komolyan akarja venni azt a munkát, amelyet a konferenciának fel kell ölelnie. A konferenciának lényeges eredményekkel kell végződnie. Ezeket az eredményeket azonban nem várhatjuk, ha a háborus adósságok kérdését megelőzőleg már nem rendezik.”

„A hadiadósságok legközelebbi esedékessége júliusban lesz. Ha a konferencia ezen esedékesség fenyegető közelsége jegyében ül össze, mely az összes résztvevő államokat egyaránt érinti, valóban nehéz lesz eredményekhez jutni. A konferencia nem fogja tudni megoldani a programba felvett problémákat, mert ezeknek nagyrésze a nemzetközi árucserő megszervezésétől függ. Azok a kísérletek, amelyek a kormányok közötti nagy fizetések terminusainak meghosszabbítását célozzák, csak a dezorganizáció további fennállását eredményezhetik.”

„A reparációknak és hadiadósságoknak ez a fizetési rendszere már megbukott. Ezt a rendszert visszaállítani már nem lehet. Mindennél biztosabb, hogy a rendszer teljes egészében meg fog bukni, ha nem jutnak el ebben a kérdésben, miként a lausannei meg egyezősénél, még június 15-ke előtt olyan egyezményhez, amely eliminálni tudja az összes nehézségeket és egy összegű fizetést határozzon meg a végleges likvidálás érdekében.”

„Moratórium, vagy az esedékes fizetések részleges leszállítása nem hozna semmiféle reális hasznot. A hadiadósságok kérdése végleges rendezésének sikertelensége nemcsak a lausannei egyezmények ratifikálását gátolják meg, de teljes mértékben akadályoznak a gazdasági és pénzügyi világkonferenciát abban, hogy lényeges határozatokat hozhasson.”

A Times azzal fejezi be cikkét, hogy a konferencia esetleges sikertelenségének következményei kiszámíthatatlanok

mert súlyosbitaná a pénzügyi bizonytalanságot és teljes mértékben megbénítaná a hiteléletet.

Ma állítják meg a világgazdasági konferencia programját

Genf, január 11. A világgazdasági konferenciát előkészítő szakértők befejezték az általános vitát Franquis belga szakértő közlesnyújtási és a valutastabilizálási terve, továbbá az angol sir Frederik

Leight-Ross tervezete felett, amely a világgazdasági helyzet javulását a háborus adósságok problémájának tisztázásától az aranykészletek új elosztásától, a normális hitelforgalom helyreállításától és a kereskedelmi korlátozások lebontásától várja.

Ma a gazdasági és pénzügyi bizottságok külön ülésnek s véglegesen megfogják állapítani a konferencia programját.

Hoover kiáltványban fordult a nemzetközi fegyverkereskedelem ellen

NEWYORK, január 11. Hoover kiáltványt adott közre, melyben kikérel a fegyverkereskedelem ellen. A világbéke veszedelmét látva abban, ha az amerikai fegyvergyárak eleget tennének azoknak a megrendeléseknek, amelyeket a legutóbbi időkben Európából kaptak, Hoover kihangsúlyozza azt az álláspontját, hogy a külföldre irányuló fegyverszállítást szüntessék be.

Amerikai kormánykörökben is megengedhetetlen dolognak tartják, hogy a hatalmak tartozásaikra moratóriumot kérnek s ugyanakkor nemzetvédelem ürügye alatt fantasztikus összegeket fordítanak fegyverkezésekre.

Egyre súlyosabb bizonyítékok gyűlnek a Blond-gyilkosság vádlottai ellen

A tettesek még nem kerültek vádtaács elé

Cluj-Kolozsvár, január 11. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban közöltük, hogy Pastia vizsgálóbíró a Blond Sámuel meggyilkolásával gyanúsított Enyedi István és Róz Márton tordaszentlászlói gazdákat előzetesen letartóztatta. A letartóztatás három tanuvallomását követően történt, melyek súlyosan terhelők voltak Enyedire s Rózra. Ezek a vallomások elegendőek voltak a tettesek letartóztatására, akik ma is konokul tagadták a terhükre írt bűncselekményeket. A bűnügy nyomozása egyébként igen nehéz, mert mint ismert, a bűnügy vizsgálata csak annak megtörténte után egy hónappal kezdődött meg. Addig a tetteseknek elég idejük volt arra, hogy tettüket leplezzék. Enyedi István vagyonszerető ember, akinek

módjában volt a kellemetlenkedő tanukat elhallgattatni. Másfelől nehéz volt a nyomozás azért is, mert Blond Sámuel megverése késő éjszaka, sötétben történt, szemtanuja a jelenetnek nem volt és így a vizsgálat csak a súlyosan terhelő gyanúokra vagy pedig a vádlott beismerő vallomására vonatkozhatik.

A vizsgálat e nehézségek ellenére is elegendő bizonyítékot tudott felhozni Enyedi és Róz ellen, akik egyelőre tagadással próbálnak kibújni a felelősség alól. A vizsgálóbíró még nem tette át az ügyet a törvényszékhez a harmincnapos vizsgálati fogság megerősítésére, mert újabb kihallgatáson akar még bizonyos adatokat kivenni a vádlottakból.

Tökéletesen hamisítani lehet a filmet az emberi hangot is

Egy angol mérnök érdekes felfedezése

London, január 11. Egy amerikai társadalmi filmmel kapcsolatban kiderült, hogy ma már az emberi hangot is tökéletesen lehet hamisítani s nem kell hozzá más, mint egy kis üveg üs. Mindez úgy derült ki, hogy az angol filmcenzura előtt bemutatott egy hollywoodi filmet, amelyen a főszereplő gyanánt egy közismert angol lord neve szerepelt. Miután feltehetőleg valószínűnek látszott, hogy az illető lord kifogást fog emelni az ellen, hogy nevét a filmben szerepeltetik, a cenzura felhívta a hollywoodi filmgyár londoni képviselőjét, hogy változtassák meg a film főszereplőjének nevét.

Ameddig csak a feliratok megváltoztatásáról volt szó, nem volt semmi hiba, mert hiszen csak néhány méternyi filmszalag kiesereléséről lett volna szó. Sajnos azonban, a film hangosfilm volt és a főszereplője: állandóan nevén szólították. Miután az amerikai filmgyár számára igen jó üzletnek ígérkezett a film angliai bemutatása, körülnéztek, mit lehetne csi-

nálni, hogy ne kelljen a párbeszédet újra felvenni. Ekkor jelentkezett az egyik legkiválóbb angol hangosfilmszakértő: Humphriss mérnök, aki vállalkozott arra, hogy megváltoztatja a főszereplő nevét a hangosfilmben anélkül, hogy új felvételekre lenne szükség.

A zseniális mérnök azt az általa felkínált eljárást hívta segítségül, hogy a filmszalag szélén vonuló hangszávnak mindazokat a darabjait, ahol az angol lord neve előfordult, egyszerűen kivágta és helyébe más hangszávet helyezett el. Humphriss mérnök ezen a hangsávon sajátkezőleg rajzolta be a hanghullámokat, azután lefényképezte te és sokszorosította, majd a sokszorosított celluloidszalagokat beillesztették a film kivágott helyébe. Nagy érdeklődéssel várták a vetítésnél, hogy mi fog történni. Általános csodálkozásra azután semmit sem vettek észre, csak azt, hogy az illető lord neve helyett a szereplők egészen más nevet mondtak.

Értesítés

Somlyainál, Str. Iuliu Maniu 7., ahol e hó 15-től többszáz darab ki nem váltott kép, festmény, gobelin, rajz, karikatúra s színnyomatok rendkívül olcsón az udvaron kiárulva lesznek.

Rémák már 5 leltől kaphatók

A legesodálatosabb az, hogy Humphriss mérnök sajátkezőleg festett hangjai tökéletesen egyeztek az illető szereplő hangjának színezetével és tónusával is, úgy, hogy senkinek sem jutott eszébe, hogy nem a színésznek mondják a belefestett szavakat. Miután úgy a kiejtést, mint a hangsúlyozást is remekül utánozta Humphriss, bár se nem látta, se nem hallotta soha beszélni azokat a színészeket, akiknek a hangját utánozta, kétségtelen, hogy ma már a hangosfilmet sem veheti többé senki komoly bizonyítéknak, mert még ezt is gyerekszerűen hamisítani lehet.

Január a zsidó diákszegélyezés hónapja!

Cluj-Kolozsvár, január 11. (Az Uj Kelet tud.) Nem közönséges nyomorúság és nem közönséges szegénység a zsidó diáksors. Harc, ádáz küzdelem. Súlyos, nehéz zsidó létért. A zsidó diákság nem alamizsnát kér, hanem bele akarja kiáltani a zsidók tudatába és lelkebe, hogy minden elnyomatás, ami a zsidó egyetemi ifjuságot éri, nem az egyik vagy másik szenvedő zsidó diáknak szól, hanem egy egész népnek. A zsidóknak! A felnőtt zsidó generációnak épügy, mint a létért és a magasabb életcélokért, szenvedések és elnyomatások között vergődő zsidó ifjuságnak. Csakhogy ezek a diákok az az élecsapat, amely a harc első tűzvonálaban áll és amelynek ki kell védenie minden ütést, ami egy egész népnek, egy egész társadalomnak szól.

Mind ezt azért írjuk most le, mert az Erdélyi Zsidó Diákszegélyező január havát a zsidó diákszegélyezés hónapjának deklarálta. És leírjuk azért, mert Erdély zsidó társadalmá még mindig nem hozta fel azt a minimális biztosítékot, ami lehetővé teheti a zsidó diákszegélyezés legelemibb, legmérésrekeltebb kötelezettségeinek teljesítését a szegénysorsú és nélkülözések között élő egyetemi ifjussággal szemben.

Nem először próbálunk rámutatni arra, hogy Erdély zsidóságának népi és egyetemeniális kérdése szegénysorsú fiainknak egyetemi tanulmányaikban való felszerelése és egy olyan intellektuális réteg nevelési lehetőségének felkarolása, amely zsidó társadalmunk jövőjének zálogát, egyedüli zálogát képezi, amely tanulmányai befejezése után népének szolgálataiba szegődik, sőt annak élére áll.

Rosszak a gazdasági viszonyok. Jól tudjuk, hogy mily gondok gyötrik az erdélyi zsidó társadalom tagjait. De éppen ezek a viszonyok kell hogy figyelmeztetésül szolgáljanak a jövőre. Éppen a mai kétségbeeső állapotok kell hogy fokozottabb áldozatokra készítsék a zsidókat gyermekeik jövőjének biztosítására.

A napokban térnek vissza vakációjukról a diákok. Nélkülözések, hideg szobák várnak rájuk.

Végre meg kell gondolnia az erdélyi zsidóságnak, mily mulasztásokat követ el ezzel a generációval szemben és mily súlyos felelősség hárul a mai generációra azzal, hogy nélkülözések szorultságában és fagyos szobákban hagyja egyetemi ifjuságát.

Ahelyett, hogy gyanúsításokkal és vádakkal illetnének ezt az ifjuságot, inkább konzekvenciákat kéne levonnunk ennek az ifjuságnak a sorsából és életkörülményeiből. Még mielőtt ez a sors és ezek a körülmények termelnék ki a maguk konzekvenciát.

Az Erdélyi Zsidó Diákszegélyező már be is indította januári akcióját. Hinni szeretnők, hogy minden zsidó testület, minden zsidó ember és asszony meg fogja érteni e súlyos idők parancsszavát és végre a felnőtt generáció valóban át fogja érezni a fiatalok sorsát.

Szenteljük ezt a hónapot egyetemi ifjuságunknak!

— Letartóztattak egy tisztet silkkasztás miatt. Bukarestből jelentik: A II-ik hadtest hadbírósa érdekes letartóztatást fogantatosított a napokban. A letartóztatott Enescu N. hadnagy, akiről a napokban kiderült, hogy nagyobb összegeket silkkasztott el a hadtest kasszájából. Nesculescu George hadbíró-ügyész megindította a nyomozást a letartóztatott tiszt ügyében.

Dr. KULCSAR ISTVÁN:

Bevezetés az individuál pszichológiába

Tartalmi kivonata: Az ösemer lélekismerete. — Az egyén, mint cél irányította egység. — A szervek fogyatékosága. — A „fiziologias fogyatékoság”. — A fogyatékoság létrejöttének tényezői. — A fogyatékoság-érzés kompenzációja, a személyiség fejlődésvonala. — Az idegesség jellem. — A tehetség. — Gyerekkori hibák. — Idegesség és elmebaj. — Elzüllés és bűnözés. — Szexualitás problémája. — A kutura. — Nevelés. — Az idegesség gyógyítása. — Önevelés. — Függelék: Az individuálpszichológia története.

Ara 98 Lei. — Kapható az UJ KELET könyvosztályában.

Impozáns keretek között zajlott le a Hasomer Hacair bukaresti konferenciája

Bucuresti-Bukarest, január 11. (Az Uj Kelet tud.) A napokban zajlott le Bukarestben a Hasomer Hacair országos konferenciája. Az ifjúsági értekezlet iránt széleskörű érdeklődés nyilvánult meg és a tárgyalások mindvégig magas színvonalon állottak.

Résztvettek a konferencián és speciális színt adtak a tárgyalásoknak felszólalóikkal és előadásaikkal a Hasomer Hacair világszervezet palesztinai kiküldöttjei: Jehosua Pernsohn Mismar Haemekből és Zwi Ben-Kohen, a romániai Hasomer Hacair haifai Kibuc Gimmeljéből. Üdvözlést kapott a konferencia a romániai Hasomer Hacair magdieli és chedera kibucaitól, továbbá a chedera erdélyi kibucától is.

Az ünnepélyes megnyitó

A konferencia ünnepélyes keretek között január 1-én vette kezdetét a Barascheum nagytermében a romániai cionista élet vezetőszemélyiségeinek jelenlétében. A termet zsúfolásig töltötte meg a nagyszámú közönség és a 200 delegátus. Az emelvényen, amely a csoportok zászlóival volt díszítve, foglalt helyet a szervezet vezetősége, az ereszisraeli kiküldöttek és az üdvözlő vendégek.

A konferenciát a „Techazakna”, a chaluciu himnuszának elhangzása után dr. Beck nyitotta meg, kinek beszéde után következett az üdvözlések sora. Megleg szavakkal üdvözlötte a konferenciát: dr. Nimerower szenátor, Románia főrabijja, Misu Weissmann képviselő, a romániai cionista szervezet: exekutívájának elnöke, Ing. Siegler, az Országos Palesztina Hivatal elnöke, Nussbaum M., a Zeire Zion, Z. Meszi Erec Jiszráél a Hechaluc, I. Walevits a Gordonia és S. Lilienfeld a KKL képviselői. Különösen ez utóbbiak üdvözlése volt igen meghatározó, khangsúlyozván a saját üdvözlését is, mint a szervezet régi tagjának köszönését, aki nem tudta követni a chaluciu utját és a KKL munkáiban dolgozik Erecért. Számos üdvözlőlevél és távirat lett felolvasva.

Az üdvözlések után J. Pernsohn tartotta meg előadását „A Hasomer Hacair lényege” címen, amelynek folyamán különösen kihangsúlyozta a Hasomer Hacair eredményeit Erec Jiszráélben és fejlődését a galuthban.

Két előadás

A konferencia tárgyalásainak első napját Zwi Ben-Kohen „A helyzet Palesztinában és a cionizmusban” és J. Pernsohn „A Hasomer Hacair ercei utja” címmel tartott előadásai és az ezeket követő viták foglalták el.

Zwi Ben-Kohen előadásában vázolta az ercei fejlődés felfelé ívelő vonalát éppen a világháború leg súlyosabb napjaiban. Legközelebbi feladatoknak a cionista világszervezet megerősítését, a romboló tendenciák elleni harcot és a nemzet alapok kolonizációs lehetőségeinek emelését jelölte meg. Megállapította, hogy az ercei építés tulajdonképpen hordozója az ercei munkásság, a chalucok. A felszólalók különösen éles kirohaná-

sokat intéztek a revizionisták ellen, akik igyekeznek megbontani a Cionista Világszervezet egységét és kihangsúlyozták, hogy a Cionista Világszervezet, mint a nép összes Palesztinát építő erőinek kooperációja érintetlen kell hogy maradjon.

J. Pernsohn előadásában a Hasomer Hacair ercei utjáról kifejtette, hogy a dolgok fejlődése Erecben teljes mértékben igazolta a Hasomer Hacair felfogását. Adatok alapján bizonyította be, hogy például Nesz Cionában abban az időben, amikor a kolonizációs munkásságnak vezetése a Hasomer Hacair kezében volt, a zsidó munkások által megdolgozott

zsidó kézből levő birtokok nagysága az arabok által megdolgozott zsidó birtokokkal szemben 7.3 százalékról 30.5 százalékra emelkedett, míg más kolóniákon, ahol nem a Hasomer Hacair kezében volt a vezetés, a cionista munkás alig nyert teret, vagy éppen visszaesés következett be.

Hachsarah és allijah

A második nap délelőttjét N. Friedel előadása foglalta el a HH galuthi munkájáról. Ugy az előadó, mint a felszólalók kihangsúlyozták, hogy a HH a galuthban egyedül Palesztina centrikus, azaz az ercei építéssel közvetlenül kapcsolatos munkákat végezhet.

Délután Zwi Schwartzmann tartotta meg referatúáját a chalucelőkészítéséről (hachsara). Megállapította, hogy 1932-ben a HH-ből 200 chaluc hachsarázott, ebből 50 Erdélyből. Allijahztek és allijahzni fognak Erec Jiszráélbe a még 1932-ből meglévő certifikátok alapján 150 chaluc és chalucá.

és nő. Tasmady egy kis epizód szerepben tökéleket nyújtott. Ugyisintén Tompa László is, akinek kimagasló tehetsége egyre érettebb lesz. Miklósy Margit az anya, Vass Piri a menyasszony szerepében kedvesek voltak. Balázs Samu, egyes kis modorosságoktól eltekintve, egyre izmosabb tehetségű színész benyomását keltette. (s. l.)

A Magyar Színház heti műsora

Szombaton este háromnegyed 11-kor: Nagy vidám kabaré. (A budapesti kabarészínpadok legújabb és legnagyobb sikerű műsordarabjai: Rózsa-domb, Török Rezső kis háromfelvonásos vígjátéka. Aszfaltbetyár, Idill a rendőrségen, Pardon, Bluet, Leépítés, humoreszk. A kabarészezon legkacagtatóbb ujdonságai. Rendes hely árak. Sorozatszám: 35.)

Vasárnap d. e. 11-kor: Piroška és a farkas. (Bohóza os tündérrege 4 felvonásban, Gyermekelekedés. 10, 15, 20, 25 és 30 lejes helyárakkal. Sorozatszám: 36.)

Az Opera műsora

Péntek, jan. 13.: Andre Chenier.
Vasárnap, jan. 15. (délután): A cigánybáró.

Szinkör-Mozgó műsora

Csütörtökön 3, 5, 7 és 9 órakor: Orlov. A híres cári gyémánt regényes története. Hangos operett-világsiker! A főszerepekben: Liane Haid és Ivan Petrovich.

CORSO-MOZGO műsora

Szent Láng. Gustav Fröhlich és Dina Parlo.

ROYAL-MOZGO műsora

(parkamara és patotajában)
Ma utóljára Quo vadis? Minden idők legnagyobb hangosfilmje. Emil Jannings, mint Nero császár.
Péntektől: A legszebb kaland. Brillians zenés víjáték Nagy Katóval.

URANIA-MOZGO műsora

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor:
Szerlem és trombitaszó. Kiváló uniformis vígoperett. Főszerepekben: Eggerh Martha, Georg Alexander, Felix Bressart, Verebes Ernő.
Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor:
Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
Tarzan. Közkívánatra! A világ legcsodásabb filmje. Főszerepekben: Jonny Weismüller, az uszás világbajnoka.

SELECT-MOZGO műsora

Csütörtök 3, 5, 7 és 9 órakor:
Péntek 3, 5, 7 és 9 órakor:
Szombat 3, 5, 7 és 9 órakor:
Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor:
Mata Hary. A szezon legnagyobb meglepetése. Főszerepekben: Greta Garbo, Ramon Novarro, Lionel Barrimore, Lewis Stone. Műsoron kívül legújabb hangos heti hirdadó.

Szederkényi Anna: Felszabadultak. A kitünő író nő a ma asszonyának és vergődő korunknak legizőbb problémáit tárgyalja regényében. Ára csak 32 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

színház-film MŰVÉSZET

Édes ellenség

Bónyi Adorján színművének bemutatója a kolozsvári Magyar Színházban

Bónyi Adorján, kellemes szalonregények írója, a szerelmi sokszögek szakavatott mértan-tanára, ezúttal ismét szindarabot írt, nehogy az a történelmi korszak, melyben neki is élni adatott — az ő művészi szeljegyzetei nélkül rohanjon tova.

Megértjük ezt az ambícióját, viszont azt is hidegvérrel állapíthatjuk meg, hogy a történelem el tudta volna viselni az ő „mély” írói pillantásainak hiányát.

A baj mindig akkor kezdődik — legalább is irodalmi vonatkozásban — amikor egy par excellence szórakoztató író problémákhoz nyúl hozzá. Ilyenkor vagy tévedésekbe esik, vagy pedig hamisítani kénytelen. Az elfogulatlan ábrázolás művészi álarcában a saját elfogultságait tállja fel, ami annál is veszedelmesebb, mert kellemesen, a szindarab architektúráját illetőleg pedig egyenesen meglepő készséggel teszi azt.

Az Édes ellenség természetesen nő, a csinos és tehetséges nő, aki a férfi elöl elveszi a pozíciókat s ezáltal munkanélkültségbe hajszolja a derék, háborúra és családfenntartói basáskodásra hivatott férfiakat.

Milyen egyszerű probléma-indokolás! És milyen eredeti! Kapitalizmus, racionalizálás, milliós munkanélkültség: mindezt bliktri; az egész világnymort és világ szegényt meg lehet oldani azzal, ha a nőket kidobálják az irodákból és oda küldik őket, ahova valók: a konyhába, vagy a divatszalonokba, holott is a „régij” korlátozottsággal és alázatossággal szolgálhatják a teremts koronáját — a férfit.

Igy fest a világ mai problematikája — Bónyi Adorján interpretálásában. Nem csodálkozunk rajta, hiszen darabját hivatalos színpad számára írta, tehát az „erkölcsi” világrend alátámasztására.

És van-e jobb támasz éka ennek a roskatag épületnek, mint a mindent megoldó és kiegyenlítő szerelem? Valljuk be: nincs.

A szerelem az, mely végül is állásba juttatja az állástalan mérnök urat, mert az irán a olthatatlan szerelmet érző „édes ellenség” egyszerűen átengedi neki a magáét.

A tragikum viszont abban van, hogy az állásba juttatott férfiú — más nőt szeret. Az „édes ellenség” önfeláldozása meddő marad.

Fájdalmas vég, de megható. Mintha egyen az egész darab megható és tele van tehetséges részletekkel Bónyi Adorján jó mestere a színpadnak, dialógusai is eléggé művészek. És ezzel sok mindent tud feleltetni.

Kitünő előadás volt. A Magyar Színház idei drámai együttese fővárosi nívót reprezentál és minden támogatást megérdemelt.

Téli Édes ellenség művészi nagysága tegnap gyönyörűen bontakozott ki. Főszerepekben minden új szerepében magasabb, egyre magasabb nívóra lendül. Gyönyörűen beszél és minden szava őszinte és igaz. Benes Magda is olyan nemes kvalitásokkal rendelkezik, melyek első lépései alkalmával nem mutatkoztak még meg: finom, decens, érző ember

Az Uj Kelet könyvlegyzéke

Körömdi: Ind, 715	32 L
Szederkényi Anna: Felszabadultak	32 L
Emil Ludwig: Mussolini	57 L
H. Miklós cár bizalmas levele: Szerlemem és tragédiám	56 L
Heitai: Életke	67 L
Károly Sándor: Az 500.ik emelet	40 L
B. Russel: Kína	90 L
Kassák Lajos: Angyalöld	65 L
Járnó József: Börtön	40 L
Komor András: Fischmann S. utóda	48 L
Wells: A láthatatlan ember	32 L
Julien Green: Adrienne	44 L
Móricz Zsigmond: Forró mezők	44 L
Sinclair Lewis: Wreen urunk	44 L
Sherwood Anderson: Tar	44 L
Paul Bourget: A lelkiismeret	44 L
Kotajev: A sikasztók	44 L
Krudy Gyula: Boldogult urfikoromban	44 L
Szinyai Zoltán: Aranykarika	44 L
Smeljev: A pincér	44 L
Bojer: A nagy éhség	44 L
Bibó Lajos: Kétlelkű szerelem	44 L
Heitai Jenő: Almokháza	44 L
Sigrid Undset: Tavasz	44 L

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, január 13.

Bukarest, 18.20: Zenekari hangv. — 19.40: Opera. Szünetben hírek.

Budapest, 9.15: Katonazene. Régi operettzene. 9.30: Hírek. 12.25: Hangverseny. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 4: Londoni képek. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás. 5: A földművelésügyi minisztérium előadása. 5.30: Cigányzene. 6.30: Angol nyelvoktatás. 7: A század legnagyobb gazembere. 7.25: Az Operaház előadásának ismeretése. 7.30: Mascagni: Parasztbecsület. Közben pontos időjelzés, időjárás, majd jazz.

Bécs, 21.10: Bécsi operetttrészl. Berlin, 19.45: Szór. zene. Lippse, 19.30: Beethoven hangv. Stuttgart, 20: Bach hangv. Varsó, 20: Szopránének. Milánó, 20.30: Grammfón. 21: Opera. Róma, 20.45: Szimf. hangv. Prága, 19.50: Zongorahangv. Pozsony, 19.20: Hangv. Kassa, 19.05: Zenekari hangv. Stockholm, 20.45: Katonazene. 22: Szólisták hangv. Osló, 22.15: Külföldi állomások.

Péntek, január 13.

Bukarest, 17: Rádiózenekar. 20: Filharmonikus hangv. Utána hírek.

Budapest, 9.15: Grammfónhangv. — 9.30: Hírek. 12.05: Eugen Stepat balalajkazenéje. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. 2.45: Hírek. 3.30: Diákféra. 4: Igazságtétel. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Nagyvad vadász. 5.30: Baletttrészetek. 6.45: Gyorsiró tenfolyam. 7.45: Békeffi est. 8.45: Külügyi negyedóra. 9: Európai hangv. A torinói rádió műsorának közz. 10.30: Pontos időjelzés, időjárás, majd cigányzene.

Bécs, 15.30: Schumann balladák. 20.10: Szór. zene.

Berlin, 21.15: Mexikói dalok és versek. Breslau, 19.30: Szór. zene. Heilsberg, 20.10: Szimf. hangv. Stuttgart, 20.30: Filharmonikus hangv. Varsó, 20.15: Filharmonikus hangv. Milánó, 20.30: Grammfón. 21: Zenekari hangv. Róma, 20.45: Vegyes hangv. Prága, 19.55: Fuvósötös. Pozsony, 19.20: Zongorahangv. Kassa, 19.20: Fuvószene. Stockholm, 21: Bruckner ötös. 22: Szór. zene.

APRÓ HIRDETÉSEK

Fűszerüzletberendezést megvételre keresek. Címet kérem „Jókarban” jellegre a kiadóba leadni.

Keresek tiszta, könnyen fűthető, kicsi butorozott szobát. Lehetőleg konyhasználattal. Ágynemű van. (Nem nagyon messze a központtól). Ajánlatokat kérek levélben a kiadóhivatalhoz „Pontos fizető 500” jellegre. — Keresek ugyanilyen feltételekkel egy nagyobb, elegánsabb szobát. Konyhaszámolat helyett lehetőleg fűdőszobahaszálattal. „Pontos fizető 700” jellegre.

VARRONÓ, elsőrangú fránya- és angol munkás vállalkozó nagyon olcsón a legkülönböző fazonok készítését, csakis saját lakásán: Cal C. Victoriei 139. sz. (háttul az udvarban.)

Társ kerestetik egy nagyobb városban levő készen felszerelt, működési engedéllyel ellátott ecetgyárhoz. Esetleg bérbeadó. Reismann Al Cluj, Regele Ferdinand 62.

Kelengyék készítése, függöny és ágterítő összeállítás, csipkebevarrás, párna montírozás, előrajzolás a legújabb minták szerint legszebben és legolcsóbban Fisch Böske kézimunkaszalonjában Str. Baritiu 16.

Megvételre keresünk jókarban levő, használt Dániel-vagy oszlopos kályhát. Ajánlatok: Iroda, Str. Dubalarilor 1. sz.

Egy szoba konyha, speiz kiadó. Árpád ut 55.

világhírű ha Péntektől A

— Egyre kedelem Antik: A cser nyelven ne ban terjed. kereskedele gyal, amely emberek be amikre nind nokra, amik A cserkere el, hogy kü rélnék natu fogorvosok, ellenében k

— Zita e tott fel egy vezetet. Pár közli, hogy adott ki a szervezet, a osztatására. legitimista. tinisták uj mert káros mista mozg sát.

Jó emész dés, bélreni normális ün Olesó!

— Megha licista. Berl éves korába nevü német kus.

— Az ipa hez: Minden gol folyóra Lepagenál díjat, hivat közvetlenül gyen jegyz

— Rieim országban. végén állan ügyelet ala termelő ka belépni az

Friss p rom t cukorka

Az erde vári csopo kezdettel t mely sok hozni a e mint az e a műsor a nívósabb í Prolog Ne Judith. R Péter. Tán Grün Anci a bohóc: Bubi, Weid dith, Grün cuka. Egy Heves Evi Teri. Zong mim: Sole kelstein M Weisz Eva Bandi, Ma sieb Péter Judith, S Hermann babák: W Goldmann tess Juci, Kremer T lázs Márta vits Heddy vagyok a Evi. Tanc szerezni hangulatos pen olyan mint a gy várjuk tel

HIREK

Ma utójára

QUO VADIS?

Világhírű hangosfilm a Royal-mozgóban. Péntektől A legszebb kaland Nagy Katóval.

— Egyre népszerűbb lesz a cserkereskedelem Amerikában. Newyorkból jelentik: A csereszélyes vagy amerikai nyelven nevezik: a „swapping” mindjobban terjed. Ez semmi egyéb, mint cserkereskedelem minden elképzelhető tárggyal, amelynek nincs szükség pénzre. Az emberek becsereleik azokat a dolgait, amikre nincs szükségük, becsereleik olyanokra, amikre feltétlenül szükségük van. A cserkereskedelem már olyan fokot ért el, hogy különböző szolgálatokat is becsereleik naturáliákra. Így például vannak fogorvosok, akik bizonyos számú ebéd ellenében kezelik pácienseiket.

— Zita excelszárné rendeletileg oszlott fel egy új osztrák legitimista szervezet. Párizsból jelentik: A Paris Soir közli, hogy Zita excelszárné rendeletet adott ki a legújabb osztrák legitimista szervezet, az Oesterreichischer Ring feloszlására. Zita azért rendelte el a régi legitimista szervezettel elégedetlen legitimisták új tömörülésének likvidálását, mert károsnak tartja az osztrák legitimista mozgalom egységének megbontását.

Jó emésztés — fél egészség. Székrekedés, bélrenyheség esetén Artin dragée normális ürüléshez segít. Kérje orvosától. Olesó!

— Meghalt egy egyszerű német publicista. Berlinből jelentik: Münchenben 85 éves korában meghalt Hugó Zöller nagynevű német publicista és gyarmatpolitikus.

— Az ipar és a tudomány szakembereire: Minden magyar, német, francia, angol folyóirat és könyv eredeti kiadói áron Lepage-nél Kvár, Lepagehoz küldje a díjat, hivatalos kurzuson lejtse. A lapot közvetlenül kapja a kiadótól. Kérjen ingyen jegyzéket Lepage-tól Kvár.

— Ricinustermelő kartell alakul Olaszországban. Rómából jelentik: A hónap végén állami támogatással és állami felügyelet alatt megalakul az olasz ricinustermelő kartell. A termelők kötelesek belépni az új szervezetbe.

Friss prima manna érkezett, promi szállítunk „Helebon” cukorkagyár Cluj

Az erdélyi Zsidó Árvagondozó kolozsvári csoportja f. hó 15-én d. u. 3 órai kezdettel tartja meg 3-ik mesedélutánját, mely sokkal nagyobb meglepetéssé fog hozni a gyermekdelután publikumának, mint az eddigiek, annál is inkább, mert a műsor az eddigieknél is kedvesebb és nívósabb lesz. A műsor a következő: Prológ Neumann Judit, Táncol Lévy Judit, Ritmikus gyakorlat Hönigsberg Péter, Tánc Berger Kai, Zongoraszám Grün Anci, Szaval Weimann Bandi, Juci, a bohóc: Csató Juci, Dialóg Leuchter Bubi, Weimann Bandi, Tánc Steiner Judit, Grünwald Ágota, Szaval Klein Zsuzka. Egyfelvonásos: Silbermann Vera, Heves Évi, Adler Klári, Balett Singer Teri, Zongora Hermann Baba, Pantomim: Sole Miri, Nimberger Márta, Finkelstein Médi és Aliz, Glasner Judit, Weisz Éva, Kató, Weisz Miri, Weimann Bandi, Mandula Márta és Öcsi, Sennensieb Péter, Herskovits Lili, Fischbein Judit, Schwartz Mancsi, Sporn Baba, Hermann Baba és Weisz Juci. Bujdosó babák: Weisz Miri és Benedek Duci, Goldmann Erika zongorázik. Tánc: Kertész Juci, Tischler B. Komikus jelenet: Kremer Tomi, Beck Ziska. Dialóg: Balázs Márta, Friedmann Ákos. Ének Lebovits Heddy, Monológ Neumann Tibi. Én vagyok a vigyázó a II-ik B-ben: Bergner Évi, Tánc Heves Évi. Ha örömet akar szerezni gyermekének, jöjjön el erre a hangulatos délutánra, ahol felnőttek éppen olyan jól fogják magukat érezni, mint a gyermekhallgatóság. Szeretettel várjuk tehát gyermekével együtt.

Január 15-én indul a bukaresti filléres gyors

Indulás Kolozsvárról 15-én d. c. 10 órakor. Visszalulás Bukarestből 17-én este 9 órakor. A Dimineața és az Uj Kelet rendezésében leicidhetetlen lesz az utazás

A január 15-én induló bukaresti filléres gyors a jelentkezők nagy számára való tekintettel példátlan sikerű lesz.

Kitűnő 4 hengeres Pullmann-kocsik számított, kényelmes helyek biztosítják az utazó közönség legteljesebb és legkövetesebb kiszolgálását.

A vonat Rapid vonat sebességgel nem egészen 10 óra alatt teszi meg az utat, Kolozsvár és Bukarest között.

Hogy utazó közönségünk bukaresti tartozkodását is kellemessé és olesóvá tegyük, a következő kedvezményeket sikerült elérnünk:

Bukarestben a Grand Hotel és Splendid szállodákban teljes penzió áll rendelkezésére az erre igényt tartó utasoknak. A 2 napos penzió ára 400 lej. E hal-

latlanul olesó árban benne van a pályaudvarról való beszállítás és visszautazás alkalmával a kiszállítás is. Ezen kívül egy teljesen ingyenes autocarjegy Bukarest megtekintésére.

Külön színház és mozi kedvezmények és egyéb előnyök az utasok részére.

Utaközben csatlakozók a teljes díjat fizetik. Csatlakozni lehet Székelykocsárd Tövis, Medgyes és Brassai állomásokon. Részvételi díj oda-vissza 490 lej.

Jelentkezési határidő péntek este 7 óráig.

A filléres vonat 17-én este 9 órakor indul vissza Bukarestből.

Jelentkezni az Uj Kelet kiadóhivatalában Baron L. Pop (Brassai uca) 10. alatt.

— Nyílt levél dr. Cisar Sándor bukaresti érsekhez. Áttért magyarok és renegát svábok képviselik külföldön az erdélyi magyarságot, Egy megyesi orvos, aki zsidó kollégáival nem konzultál, Nagyatádi Szabó István tragédiája, Farkas Mózes nem ugrott be a Britania biztosító akvizitőreinek, Scheffler Ferenc szatmári viselt dolgai, Az Erdélyi Lapok kifogta a maga emberét, Dr. Brebera Vencel esete a bászági főtítkárral, Foglaltak Gyárfás Elemér diésői bankijában, Az újságírás kitarthatjai morált prédikálnak Váradról, A gergyói választás tanulságai, Fejér Gábor aradi bankigazgató kiegészített a Societatea Bancarăval, Fischer Lipót és a Porzolt cég esete a bukaresti permisszel, Bonyodalmak Prohászka Ottokár szentté avatása körül és más nagyszerű írásokhoz az Erdélyi Futár friss száma. Szógyényi Kiss Endre lapja az egész országban kapható. Az Erdélyi Futár ára 15 lej.

— A Niobe elsüllyedt német iskolahajó volt tengerészőrosának holttestét vetette partra a tenger. Berlinből jelentik: A déljániai Laland sziget déli részén holttestet vetett partra a tenger. Megállapították, hogy dr. Sander, a Niobe elsüllyedt német vitorlás iskolahajó tengerészőrososa a halott. A holttest hónapokon át hanyodott a hullámok között.

— Eljegyzés. Löwy Ellát, Löwy Mór rabbi leányát Cluj, eljegyezte Hirsch Herman rabbijelölt Targu-Mures. Minden külön értesítés helyett.

— Január 20-án ül össze a német birodalmi gyűlés külügyi bizottsága. Berlinből jelentik: A birodalmi gyűlés külügyi bizottsága január 20-án ülést tart, amelyen a külföldi adósságok kérdésével, a leszereléssel, a német külkereskedelem problémáival és a kisebbségek védelmével fognak foglalkozni.

— A dolgozó nő erejét Ovomaltine szerzi vissza.

— Az Atlantique katasztrófája ügyében kiküldött vizsgálóbizottság befejezte a helyszíni szemlét. Párizsból jelentik: Az Atlantique katasztrófája ügyében kiküldött vizsgálóbizottság befejezte a helyszíni szemlét Cherbourghan s visszautazott Párizsba, ahol nyomban megkezdik a jelentés megkövetését. A bizottsági tagok az újságírók előtt semminemű nyilatkozatot nem voltak hajlandók tenni megállapításukról.

— Karinth Frigyes: Hasműtét. A legnagyobb magyar humoristának, aki egyben a legmélyebben járó pszichologus, új kötete az Athenaeum kitűnő kiállításában ára 72 lej, kapható minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepage-nál Cluj. Kérje az Athenaeum újdonságok teljes jegyzékét.

— Schleichertábornok katonai attasékát küld ki a nagyhatalmak fővárosaiban működő német követségekre. Berlinből jelentik: Németország egyenjóságának elismerése folytán Schleichertábornok katonai attasékát, hogy áprilistől katonai attasékát nevezzen ki a washingtoni, londoni, párizsi, római, moszkvai nagykövetségekre és a varsói és prágai követségekre.

— A serdülő ifjúságnak reggel felkelkor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fiuknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermek-klinikákban a Ferenc József vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kiűnő sikerrel alkalmazzák. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és üzletekben kapható.

— Trotzkij újra súlyos beteg. Londonból jelentik: A Prinkipó török szigeten élő száműzött Trotzkij betegsége újra súlyosra fordult.

— A háborús és békés évek statisztikája. Érdekes statisztika készült el a közelmúltban. A statisztika szerint 3421 év alatt 3153 háborús évet számláltak és mindössze 268 évig élt békében az emberiség. A statisztika érdekességéhez tartozik, hogy ez alatt az idő alatt 8000 békeszerződést kötöttek.

NAPRÓL NAPRA

Röbbling, a Burgtheater igazgatója tegnap tárgyalt Darvas Lívivel, akivel szerződése februártól a szezon végéig a Burgszínházhoz köt. A művésznek bemeatlakozó szerepét még nem határozták el.

A British International Pictures film gyárban szünetel a munka, mert a magán szereplők, a technikai személyzet és az operatőrök 80 százaléka influenzában megbetegedett. Angliában a járvány továbbra is terjedőben van. A négy utóbbi napon hetvennyolcan haltak meg influenzában.

A bécsi rádiótársaság a zeneiskolák és színházak segélyezésére rendező törvénytervezet rendelkezéseire képest új állami alapba kötelek lesz leadni jövedelmének tíz százalékát. Ez körülbelül évi egymillió sillinget tesz ki. Az alapból az ausztriai nyilvános és magánzeneiskolákat fogják segélyezni és az állami színházakat. Kétségtelen, hogy tekintélyes összegek fognak jutni a Staatsopernek és a Burgtheaternek.

A Theater am Nollendorfpfatz bezárta kapuit. Két hét múlva előreláthatólag újra nyitni fognak. Az elvált asszony c. Fall-operettel, amelyet új átdolgozásban fognak adni. Az igazgatóság a hátralevő színészsztárok tekintetében kiegyezett a magánzereplőkkel és a technikai személyzettel.

Az osztrák légi forgalmi társaság a tél folyamán Innsbruck mellett a Kitzbüheli-tó jegén repülőteret rendez be. Utasszállító repülőgépek a tó jegére fognak leszállani s innen is fognak starolni.

Zamojski gróf ólublói földbirtokos, aki ki felelése révén rokonságra került Alfonso spanyol eskirály családjával, ez év október 12-ig halasztást kapott hitelezőitől tartozásai kiegyenlítésére. A gróf 31 millió cseh koronára értékelt aktívája és 7.4 millió cseh korona adóssága mellett fizetésképtelen.

Schappeller osztrák mérnök, a világűr rakéta feltalálója tönkrement. Aurozmünsteri kastélyát hitelezői most el fogják árvereztetni.

Az olasz futballszövetség levelet intézett az angol szövetséghez, melyben kérte, hogy az angol-olasz nemzeti válogatott mérkőzést május 13-ra vagy 14-re a római új stadionba hirdethesse. Szájába május 17-ére várják az angol válogatottat svájci-angol meccsre.

— Egy ember, aki tízszer halt meg. Newyorkból jelentik: Clarence Burton hollywoodi filmszínész körülbelül tizenöt esztendeje egyebet nem csinál, csak meghal. Ezalatt az idő alatt a legfantasztikusabb halálnemeken ment keresztül. Levegőbe repült egy bányászterületen, a legmélyebb vízbe, agyonnyomta belefultat a vízbe, agyonnyomta egy oszlop, megölték egy párbajban, elgázolta egy automobil, széttepte egy vad, meghalt egy járvány alkalmával, felakasztotta magát, elsüllyedt egy hajóval, keresztre feszítették, lelőtték a gangszterek és kétszer elevenen megégették. Szerencsére azonban mindez filmen játszódott: le és az életben Clarence Burton a legkitűnőbb egészségre örvend.

— Teljes erővel megindulnak a Malygin orosz jégtörőhajó mentési munkálatai. Londonból jelentik: Az Északi Jeges tengeren, a Spitzbergák körüli tengerrészen alábbhagytak a viharok s most újra megkezdődtek a kísérletek a Malygin menetképesé tételére. A jégtörő legénysege újra a hajó fedélzetén tartózkodik. Legkésőbb esütörtökre várják a Lenin jégtörő megérkezését a Spitzbergákhoz s akkor teljes erővel megindulnak a mentési munkálatok.

— Papini Krisztus története. Uj propaganda kiadás fehér papíron 580 oldal, egészvászon kötés, a korábbi 404 lej helyett 90 lej Lepage-nél Kvár, pontán után véttel. Kérjen ingyen jegyzékét.

— Öt éven át tizenöt százalékkal csökkentik a teatermelést. Londonból jelentik: Az angolindiai, cejloni, továbbá a szumátrai és jávai teatermelők között megegyezés jött létre, melynek értelmében öt éven át 15 százalékkal csökkenteni fogják a teatermelést. A megegyezést a kormányok elé fogják terjeszteni jóváhagyás végett.

„A legszebb kaland”-ot
nemesak filmen látja, hanem valóságban
is átéli a Royal-mozgóban. Premier pénteken. Főszerepekben: Nagy Kató és Wolf Albach Retty.

Veszek aranyat magas napi árban. Régi ékszerkeket olesón átalakítok: Orlov ékszerész. Főpostával szemben.

— Forgács Sándor szatmári vendégszereplése. Forgács Sándor, a kolozsvári Magyar Színház drámai együttesének kiváló tagja ma, csütörtök este a szatmári színház színpadán Ibsen: Peer Gyntjének címszerepét játssza el. A kitűnő művész vendégszereplése elé nagy érdeklődéssel néz Szatmár közönsége.

— A grófi cím átka. Bécsből jelentik: Bécsben különböző családok miatt letartóztatott egy huszonkilencéves fiatallembert, akinek évekkel ezelőtt még Kiss Sándor volt a neve, de azóta hivatalosan is a gróf Auersberg Sándor nevet vette fel, mert a hatvanéves Auersberg Gabriella grófnő adoptálta. A grófnő és későbbi fogadott fia újsághirdetés révén ismerkedtek meg egymással, mert a gróf nő hajlandó volt adoptálás útján gróffá tenni azt, aki megfizeti. A fiatallembert nagy összeget ajánlott az adoptálásért, de amikor ez már jogerős lett, nem fizetett semmit. A fiatal bankhivatalnoknak aki az „anyját” is becsapta, fejébe szállt a grófi cím, ott hagyta a bankot, ahol addig szorgalmasan dolgozott és mint gróf Auersberg élt tovább igen nagylábon, amihez a pénz csalásk útján, a grófi cím felhasználásával szerezte.

Hutchinson hó- és sárcipő

— Értesítés. Tudomásukra hozatik az érdekelteknek, hogy a Rapid autóbusz tulajdonosok Szindikátusa egy új kalauz tanfolyamot nyit rövid időn belül. Az érdekeltek jelentkezzenek az irodában Cal. Dorobantilor 11 sz. minden nap délután 4-6 óra között.

— A szász tartománygyűlés felfüggesztette a Hentsch-féle gyilkossági ügyben kompromittált Bennecke képviselő mentelmi jogát. Berlinből jelentik: A szász tartománygyűlés ülésén a Hentsch nemzeti szocialista rohamoztagbeli ellen elkövetett gyilkossági ügyben kompromittált dr. Bennecke képviselő mentelmi jogát felfüggesztette.

Schleicher tábornok katonai attasékát küld ki a nagyhatalmak fővárosaiban működő német követségekre. Berlinből jelentik: Németország egyenjóságának elismerése folytán Schleichertábornok katonai attasékát, hogy áprilistől katonai attasékát nevezzen ki a washingtoni, londoni, párizsi, római, moszkvai nagykövetségekre és a varsói és prágai követségekre.

— A serdülő ifjúságnak reggel felkelkor egy-egy kis pohárnyi természetes „Ferenc József” keserűvizet kell adni, mert gyomor-, bél- és vértisztító hatásának fiuknál és leányoknál igen fontos eredményeket köszönhetünk. A gyermek-klinikákban a Ferenc József vizet már a kicsinyek makacs szorulásakor kiűnő sikerrel alkalmazzák. A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és üzletekben kapható.

— Trotzkij újra súlyos beteg. Londonból jelentik: A Prinkipó török szigeten élő száműzött Trotzkij betegsége újra súlyosra fordult.

— A háborús és békés évek statisztikája. Érdekes statisztika készült el a közelmúltban. A statisztika szerint 3421 év alatt 3153 háborús évet számláltak és mindössze 268 évig élt békében az emberiség. A statisztika érdekességéhez tartozik, hogy ez alatt az idő alatt 8000 békeszerződést kötöttek.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Kilencre emelkedett a bukaresti vasuti szerencsétlenség halottainak száma

Hibás volt a jelzőkészülék. Mirto közlekedésügyi miniszter szigorú vizsgálatot rendelt el a felelősség megállapítására

Drámai jelenetek a szerencsétlenség színhelyén

Bucuresti-Bukarest, január 11. (Az Uj Kelet tud.) A bukaresti borzalmas vasuti szerencsétlenség még ma is izgalomban tartja a főváros közönségét. Mint tegnapi számunkban már megírtuk, a chitilai állomás forgalmi tisztjét, Fabri Eugent, valamint Bukarest északi pályaudvarának számos tisztviselőjét letartóztatta az ügyészség és a CFR által delegált bizottsággal egyidejűleg vizsgálja ki a szerencsétlenség okait. A szakértői bizottság a Temesvár-Bukarest fővonalon, közvetlenül a fővárosi tözsomszédságában olyan rendetlenségeknek jött nyomára, amelyek mellett bármikor bekövetkezhetett a karambol. Megállapította a bizottság, hogy

a Chitila és Bukarest között lévő jelzőkészülék nincsen összeköttetésben a két állomás központi jelzőkészülékével.

Mirto közlekedésügyi minisztert értesítették erről a rendkívül súlyos forgalmi hiányosságról és Mirto azonnali vizsgálatot rendelt el annak megállapítására, hogy ezért kit terhel a felelősség. Mirto rendeletében hangsúlyozta, hogy azonnal, gyors és kimerítő referátumot kér a szerencsétlenség okairól.

Fabri Eugent és a többi letartóztatott tisztviselő kihallgatása folyik. Fabri beismeri, hogy a gyors elindította még mielőtt értesült volna, hogy a személyvonat beérkezett a fővárosba.

Ennek oka az, hogy mikor a gyors indulás előtt táviratot kapott, melyben Bukarest közölte, hogy a személy még nem érkezett meg, a kapott táviratot csak felületesen olvasta át. Azt értette, hogy a személy már megérkezett. Ez azonban nem volt közvetlen oka a szerencsétlenségnek.

A vasuti szerencsétlenség áldozatainak száma folyton növekedik. A sebesültek közül hárman meghaltak és ezzel már kilencre emelkedett a halottak száma, akik közül három nő, egy gyermek és öt férfi. A kórházakban ápolat súlyosan sebesültek közül azonban többen igen rossz állapotban vannak és egyik-másiknak nem biznak felépülésében. A sebesültek száma huszonöt.

A vasuti szerencsétlenségből a különös véletlen folytán életben maradt utasok háborzongató részleteket mesélnek a szerencsétlenségről. A szerencsétlenség színhelyén beszélgetést folytattunk Vasi le Nichita kőkatonaival, aki véres és rongyos ruhájában állt a töltés mellett és folyton nevetett. A szerencsétlenség em ber nevetőgöresét kapott az ijedelemről.

— Ebben a vagonban voltam — mutat egy darabokra tört kocsira —, amikor a szerencsétlenség bekövetkezett. A lépcsőn állottam és azt gondoltam, hogy leugrom a mozgó vonatról, hogy a Grivita utra jussak, ahol rokonaim vannak. Egyszerre hatalmas roppanást hallottam és a következő pillanatban úgy repültem le a lépcsőről, mint egy labda. Elnyultam a töltés mellett, fel akartam ugrani, de néhány ember zuhanó rám, sebesültek, hallottak. Összevéreztem a ruhámat.

A csodával határos módon megmenekült katonai foyten nevet. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy nem történt az ijedségen kívül semmi baja és hazarendték.

Tragikus látványt nyújtott az egyik ismert fővárosi kereskedő felesége, aki ezzel a vonat várt a férjét a Bánságból. Az asszony hisztérikus sikolyok között a halottakat borító lepleket szedte le, hogy hátha megtalálja közöttük a férjét. Később tudta csak meg, hogy a férjének nem történt semmi baja és mar haza is ment azóta.

A szerencsétlenség sebesültjeinek névsora a következő:

Constantin Ionescu rendőr, Balotă Du

mitru vasutas, Harabet Nicolae postatiszt három szabadságos katona, Stefan Miupályaőr, Stoica Stan postás, Gheorghe Peroiu pályaudvari főtisztviselő, Maria Corbeanu zenetanárné, Florea Constantin

pénzügyi tisztviselő, rajtuk kívül egész sereg szabadságos katona, vasuti munkások, pályaoőrök, akik a személyvonaton igyekeztek szolgálattételre a bukaresti északi pályaudvarra.

Harminckét országa a világnak tért le eddig az aranyalapról

Hány ország korlátozta szabad valutaforgalmát?

Genf, január 11. Kiadták azon országok listáját, amelyek felhagytak az aranystandarddal. Hivatalosan letértek az aranyvalutáról Anglia, Kanada, Rhodesia, Finnország, Uruguay, Peru, Norvégia, Svédország, Mozambique, Nyassa, Dánia, Palesztina, Egyiptom, Görögország, Portugália, Újzeland, Ausztrália, Délafrika, Spanyolország, Japán,

Salvador, Costarica, Mexikó, Argentína, Sziám, Straits, Settlements, Brazília, Ecuador, Columbia, Chile, Paraguay, Angolindia, Szabad valutaforgalmukat korlátozták s ezzel de facto letértek az aranystandardról: Ausztria, Bulgária, Csehszlovákia, Észtország, Jugoszlávia, Litvánia, Magyarország, Nicaragua, Németország és Venezuela.

A sikertelen puccskísérletek után általános sztrájkot proklamáltak a spanyol városok munkásai

Még io unak a véres összecsapások a szélsőségesek és a karhatalom között. A monarchista szökött száműzöttek partra szállottak egy seneqambiai kikötőben

Madrid, január 11. Sevillában a szak szervezetek proklamálták az általános sztrájkot. A város több pontján a késő esti órákban vad lövöldözés folyik. A sevillai kerületben lévő Riscomadóban a szélsőségesek és a polgári gárda között véres összecsapások voltak a városháza előterében, mert a rendbontók megattakirozták a középületet. Valencia és Cadizban sem szüntek meg a sztrájkok. Granada és Valencia telefon- és táviró vonalait elvágták, úgy, hogy ezután nincs összeköttetés a főváros és a két város között. Barcelóna több pont

ján újra gyújtogatásokkal kísérleteztek, de éjjelét öt tüzeset közül egy sem vált nagyobbaránnyá. A katonai csapatok riadókészletét ugyszólván országsszerte fenn kell tartani.

Párizs, január 11. A lapoknak jelentik Casablancából hogy a Villa Cisnerosból megszökött spanyol száműzöttek csoportja vitorláhajón nem észak, hanem dél felé menekült s a száműzöttek partra szállottak a francia-nyugatafrikai Senegambia Dakar nevű kikötővárosában.

A japán csapatok ellenállás nélkül hatolnak előre Jehol kínai tartományban

A japán külügyminiszter Tokióban tájékoztatót adott a nagykövetecknek. Csütörtökön tárgyalnak a kínai elváltás megszervezéséről

London, január 11. A tokiói lapok megállapítják, hogy a japán ultimátum el nem fogadása a helyzetet újra kiélezte. A japán csapatok kizsákosították a kínai Nagy Falon belüli megszállási zónát. Japán lovasság ellenállás nélkül birtokába vette a Shan-Hai-Kwantól északra Chim-Wen-Tao helységet és a hasonló hágót, a gyalogság pedig rövid harc után előnyomult a déli szakaszon széles fronton, hogy a kínaiak

csapatainak átesoportosítását zavarja. Közben repülőgépekről bombázták a kínaiaknak erősítésül küldött s fejlődésre kész új erőinek gyülekezőhelyeit.

Egyidejű jelentés szerint Tokióban a japán külügyminiszter Jehol északkeleti tartomány ügyével kapcsolatosan tájékoztatót adott a hatalmak nagyköveteinek. Az eszmecsere jelen voltak az amerikai, angol, francia és olasz nagykövete. A londoni lapokhoz érke

A szilágysági „Mera” autobusz-vállalat

1933 január 5-től

mindennap kétszer indít járatot az eddigi egy járat helyett

Cluj—Huadin—Ciucea—Simleul Silvaniei—Zău u Között,

I. járat indul Clujról 8.30 órakor, érkezik Szilágysomlyóra 12.30 és Zilahra 13.30 órakor. Tasnádra 15.15, Nagykárolyba 16.15 órakor.

II. járat indul Clujról 15.45 órakor, érkezik Szilágysomlyóra 19.35 és Zilahra 20 órakor.

Kényelmes utazás. Pontos közlekedés. Fűtött új kocsikkal. Indulás Clujról a főposta melletti autobusz állomástól.

Diákmenza javára

jan. 15-én d. e. 11 órakor jótékonycéltű matiné a CORSO Filmszínházban. Mindnyájan ott legyünk!

zett táviratok szerint a japánok Jehol tartomány határközségeinek nagy részét már megszállották s két hadosztályuk a kapott parancsok birtokában megkezdte a tartományi főváros felé vonulását. A harcok kiújultak. Japán repülőre, bombázza a vasutvonalakat és az országutakat. A Central News szerint Csang-Kai-Sek marsall és Csang Hszüe Liang parancsnok csütörtökön találkoznak a kínai ellenállás közös megszervezése céljából.

Már tul van a harminc millió a munkanélküliek száma

Genf, január 11. A munkaidő csökkentési nemzetközi konferencián ismertették a Nemzetközi Munkaügyi Hivatal adatait, amelyek szerint a munkanélküliek száma meghaladja a harminc milliót és a munkanélküliségből előállott bérvesszeség az évi százöt milliárd aranyfrankot.

Jugoszlávia háromévi moratóriumot kér hitelezőitől

Belgrád, január 11. Jugoszlávia három évi időtartamra moratóriumot kér hitelezőitől. Az időközben esedékessé váló cimeleteket kincstári bonokra fogják átváltani s ezeket három év elteltével vissza fogják váltani. A franciákkal a tárgyalások folyamatban vannak. Valószínűnek tartják, hogy sikerülni fog meg egyezést létrehozni nemcsak a franciákkal, hanem az amerikai hitelezőkkel is.

A bolíviai csapatok győznek a paraguayakkal szemben

London, január 11. A bolíviai-paraguayi hadszíntéren tovább folyik a harc. A bolíviai csapatok fölényre állandósult s most újra teret nyertek. A Mariscal Lopez erőd elesett s ezzel a Gran Chacon a bolíviai erők új előnyomulásának nyit útja.

Megnyílt a francia parlament új ülészaka

Párizs, január 11. A francia törvényhozás új ülészaka megnyílt. A kamara újra a szociáldemokrata Fernand Bouissont választotta elnökévé. Ezt megelőzőleg a francia minisztertanács ülésén Cheron pénzügyminiszter ismertette a költségvetés egysúlyba hozatalára vonatkozó elgondolásait. Politikai körökből származó információk szerint a pénzügyminiszter a költségvetés kiadási tételén 5.5 milliárd frankos megtakarítást akar elérni s ezenfelül emelteti a jövedelmi- és a forgalmi adót, valamint a kávé, a tea, és a cukor adóját. Cheron a fel emelt adók bevételi többletéből 5.4 milliárd frankot remél. Az államtanács is le fogja tárgyalni a kormány pénzügyi programját.

F. hó 7-én, szombaton nagyon értékes vendége volt a kolozsvári Poale Czedek egyletnek. A hírneves, kellemes, csengő hangjáról és nagy zenetudásáról ismertes Gruber Sándor marosvásárhelyi főként az egylet zsufolásig telt imaházában levő hallgatóság legnagyobb meglepetésére és tetszésére tartott előadást. A Poale Czedek elnöksége és templombizottsága ezután is hála és elismerő köszönetét nyilvánítja neki.

FRATERNITAS Könyv. és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. sz. Telefon 9-17

Taxa plătute No. 224

da Baro Telefon Havont évre 60 földre: félévre detések KELET zsidóság keink rás meg

Hoov

A távo elnök e lyezi m delem vis

Minden — Ameri osztozik

Mert k annak a ben ma ben a ne oka.

A nehe a hatalm ez az ipar csakhogy egymással

Hoover hibája, világot.

Akkor nak megj erély> m ércfedez

Ma azo lyeen szép faltak — olyan kij hijján ne

Az eise Szimpt

A renyg eddigg a be, mind-

Saját h timizmusa ket, akik meg: saj Eme opti den is, a len méret

Az opti gén most pedig biz

Newyor uyanis a sen emek

Ha ez z getelten, ben vilá minden o jünk a v

A válsá ugyan ne lis esése embertele háboruból selhetetle

De a vil ban való nevezett , ban áll, h termékek rára — ó

A világ mumra es képeessége melés gíg lására vez

Ha tehé ebben az vásárlóképe ezáltal az tásban is

Kérdés ez a hírt meneti sz átvoneti a nívójának ebben az e jóslatok nélkül.